

751

Planter i Slottsparken, Oslo

Anders Often

NINA Rapport

NINAs publikasjoner

NINA Rapport

Dette er en elektronisk serie fra 2005 som erstatter de tidligere seriene NINA Fagrapport, NINA Oppdragsmelding og NINA Project Report. Normalt er dette NINAs rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på annet språk når det er hensiktsmessig.

NINA Temahefte

Som navnet angir behandler temaheftene spesielle emner. Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. NINA Temahefte gis vanligvis en populærvitenskapelig form med mer vekt på illustrasjoner enn NINA Rapport.

NINA Fakta

Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. De sendes til presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivå, politikere og andre spesielt interesserte. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering

I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine vitenskapelige resultater i internasjonale journaler, populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Planter i Slottsparken, Oslo

Anders Often

Often, A. 2011. Planter i Slottsparken, Oslo. - NINA Rapport 751. 47 s.

Oslo, september 2011

ISSN: 1504-3312

ISBN: 978-82-426-2341-6

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Åpen

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

REDAKSJON

Anders Often

KVALITETSSIKRET AV

Jarle W. Bjerke

ANSVARLIG SIGNATUR

Erik Framstad (sign.)

OPPDRAGSGIVER(E)

Det Kongelige Hoff

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER

Thor Johansen

FORSIDEBILDE

Blomstereng i Dronningparken. Veikarse (den gule) og ryllik (den hvite) dominerer. Foto: Anders Often 30.07.2011.

NØKKEWORD

Norge, Oslo, Slottsparken, parkforvaltning, blomstereng, karplanter, parktrær

KEY WORDS

Norway, Oslo, The Palace Park, park management, flower meadow, vascular plants

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA hovedkontor

Postboks 5685 Sluppen

7485 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

NINA Oslo

Gaustadalléen 21

0349 Oslo

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 22 60 04 24

NINA Tromsø

Framsenteret

9296 Tromsø

Telefon: 77 75 04 00

Telefaks: 77 75 04 01

NINA Lillehammer

Fakkeltgården

2624 Lillehammer

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 61 22 22 15

www.nina.no

Sammendrag

Often, A. 2011. Planter i Slottsparken, Oslo. - NINA Rapport 751. 47 s.

Sommer og høst 2011, på oppdrag for Det kongelige hoff, ble plantelivet i Slottsparken, Oslo kartlagt (225 dekar). Dette skjedde i forbindelse med at deler av parken denne sommeren ble skjøttet som blomstereng. Nitten plenområder ble ikke slått før ut i august. Dermed kunne floraen på hver flekk registreres noenlunde fullstendig. Hvert område ble undersøkt flere ganger i løpet av sommeren for å få mest mulig fullstедige plantelister.

Det ble funnet 185 taksa (det vil si arter, underarter og varieteter) av karplanter. Slottsparken er ganske godt dokumentert med gamle planteinnsamlinger, noe som muliggjorde en sammenligning av dagens arts mangfold med hva som har vokst her tidligere – tilbake til ca 1850. I alt 27 tidligere funne taksa ble ikke gjenfunnet i 2011. Til sammen er det dermed dokumentert 212 taksa av karplanter i parken. Sommeren 2011 ble det funnet gode forekomster av en bartegras-art *Polypogon* cf. *viridis*. Denne arten er tidligere knapt funnet i Norge. Det ble i 2011 funnet én rødlistet art, nemlig smånesle *Urtica urens* (vurdert som VU i siste rødliste). Fra gammelt av er det funnet fire andre rødlistede arter: Bulmeurt *Hyoscyamus niger* (EN Sterkt truet, sist sett 1951), musrumpe *Myosurus minimus* (NT Nær truet, sist sett 1914), vårveronika *Veronica verna* (VU Sårbar, siste sett 1900) og småvasskrans *Zannichellia palustris* ssp. *palustris* (EN Sterkt truet, sist sett ca 1900).

Den sjeldne arten rosekattost *Malva alcea* ble gjenfunnet i Slottsparken. Den ble registrert her i perioden 1889-1926, men var ikke påvist de siste 85 år.

Det er noen spesielle, plantede trær i Slottsparken. De botanisk mest interessante er fransk-lønn *Acer monspessulanum*, tempeltre *Ginkgo biloba*, begge på nordsiden av Slottet, samt en svært gammel parkhagtorn *Crataegus laevigata* og en gedigen, trolig plantet skogalm *Ulmus glabra* ssp. *glabra*, begge de to siste i Dronningparken.

Anders Often, anders.often@nina.no, NINA Gaustadalléen 21, 0349 Oslo

Abstract

Often, A. 2011. Plants in The Palace Park, Oslo. - NINA Rapport 751. 47 s.

During summer 2011 the flora of the Palace Park, Oslo, was surveyed (22.5 hectare). The mapping was performed because 19 selected lawn-patches were treated as semi-natural meadows where mowing were postponed until mid August. Each patch was surveyed several times during the summer in order to record as complete plant lists as possible.

On the 19 selected patches there were recorded 185 taxa of vascular plants. In addition old records from The Palace Park were compiled documenting another 27 species. This sums up to a total of 212 taxa – of natural occurring – or escaped vascular plants – found in the park, since 1850.

There were several occurrences of *Polypogon* cf. *viridis*, a grass-species hardly found in Norway. In 2011. One red-listed species was recorded, i.e. *Urtica urens* (evaluated as VU in the latest Norwegian Red List). There are old records of *Hyoscyamus niger* (EN, last seen in 1951), *Myosurus minimus* (NT, last seen 1914), *Veronica verna* (VU, last seen in 1900) and *Zannichellia palustris* subsp. *palustris* (EN, last seen app. 1900). The nationally rare species *Malva alcea* was re-discovered – last seen in the Palace Park in the period 1889-1926.

In botanic context the *Acer monspessulanum* and *Ginkgo biloba* trees, both on the northern side of the Palace, are the most interesting tree species. In the Queen's Park there is a very old tree of *Crataegus laevigata*. The largest tree in The Palace Park is a huge, three-stemmed Elm *Ulmus glabra* ssp. *glabra*.

Anders Often (anders.often@nina.no). Norwegian Institute for Nature Research (NINA)
Gaustadalléen 21, NO-0349 Oslo, Norway

Innhold

Sammendrag	3
Abstract	4
Innhold	5
Forord	6
1 Innledning	7
2 Kartleggingsmetode	8
3 Botanisk kartlegging av områdene	9
3.1 Område 1.....	9
3.2 Område 2.....	10
3.3 Område 3.....	11
3.4 Område 4.....	12
3.5 Område 5.....	13
3.6 Område 6.....	14
3.7 Område 7.....	15
3.8 Område 8.....	16
3.9 Område 9.....	17
3.10 Område 10.....	18
3.11 Område 11.....	19
3.12 Område 12.....	20
3.13 Område 13.....	21
3.14 Område 14.....	22
3.15 Område 15.....	23
3.16 Område 16.....	24
3.17 Område 17.....	25
3.18 Område 18.....	26
3.19 Område 19.....	27
4 Arter	28
4.1 De mest interessante urtene.....	28
4.2 De mest interessante plantede trær.....	31
4.3 Gamle planteinnsamlinger fra Slottsparken.....	35
4.4 Rødlistede karplanter.....	38
5 Noen praktisk råd	39
5.1 Innplanting av tørrengarter.....	39
5.2 De mest skyggefulle områdene.....	40
5.3 Sprøyting og gjødsling.....	40
6 Kort oppsummering og diskusjon	40
7 Referanser	42
8 Vedlegg	43
8.1 Karplanter funnet i Slottsparken.....	43

Forord

Norsk institutt for naturforskning har på oppdrag for Det kongelige hoff, Oslo, sommeren 2011 foretatt kartlegging av karplantefloraen i Slottsparken. Kontaktperson ved Det kongelige hoff har vært landskapsarkitekt Thor Johansen. Vi takker for et godt samarbeid og stor velvillighet til å vente med å slå "langgrasengene" til den botaniske registreringen var foretatt. Takk til Tore Berg, Naturhistorisk museum, Oslo, for kommentarer og felles turer, samt for opplysninger om tidligere interessante plantefunn i Slottsparken. Takk til Harald Wilhelmsen som i forbindelse med Operasjon dagsverk for Ås ungdomsskole var med én dag på botanisk jobb i Slottsparken

Oslo, september 2011

Anders Often

1 Innledning

Det kan vokse mange arter av villblomster i byer. Dette gjelder både byens parker, på gjenværende naturområder og på urbane småområder (Ofte & Stabbetorp 2010). Ved parkforvaltning kan denne vill-floraen fremmes ved blant annet å skjøtte plenområder mer som blomstereng enn som plen. Fordelen med dette er mer mangfold av både blomster og insekter – og også ofte visuelt mer interessante parkområder. Ulempen er at for noen kan da parkområdene virke ustelte. Blomstereng er heller ikke like egnet for picnic, ballspill, solbading m.m., som klippet plen. Sommeren 2011 ble et tyvetalls plenområder i Slottsparken, Oslo, forsøksvis skjøttet som blomstereng. Dette ved at grasslått ble utsatt til andre halvdel av august. Dermed ble det mulig å registrere mangfoldet av karplanter (=blomsterplanter pluss ulike typer bregner; se vedlegg 1) på disse flatene. Denne rapporten beskriver denne floraen. Det er også tatt med litt om gamle plantefunn i Slottsparken samt litt om noen spesielt botanisk interessante trær.

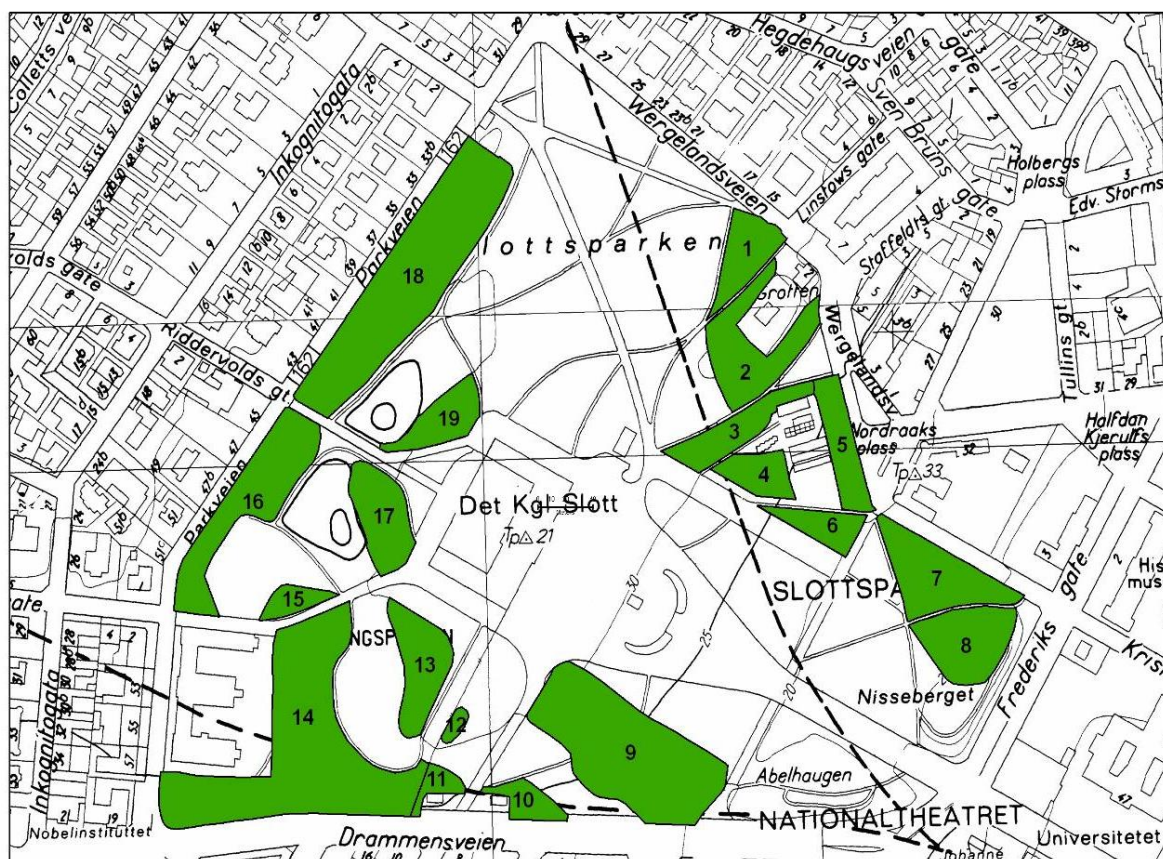
På Slottets egen hjemmeside (<http://www.kongehuset.no/c75283/artikkel/vis.html?tid=75285>) og på Wikipedia finner man følgende: "Slottsparken er Oslos sentrale bypark. Den dekker et samlet areal på 225 dekar. Parken omkranser Det Kongelige Slott og Slottsplassen. Området ble kjøpt og utskilt fra flere omkringliggende løkkeeiendommer i 1824. Flere planer for regulering og opparbeidelse av parken ble utarbeidet, men man endte av økonomiske grunner på en noe forenklet plan, utarbeidet av slottsarkitekt Hans Linstow og slottsgartner Martin Mortensen. Parken består av store plener under høye trær, gangveier, alléer og anlagte vannspeil. Til sammen er det rundt 2000 trær. Opparbeidelsen startet i 1838 under ledelse av Mortensen, men strakte seg over lang tid på grunn av pengemangel. De fleste av dagens trær er fra opparbeidelsen. Langs parken ved Parkveien og Wergelandsveien ble byvillastrøket anlagt fra 1846, dette etter Linstows regulering. Det ble anlagt et gartneri ved Grotten i 1870-årene. Dette eksisterer fremdeles".

2 Kartleggingsmetode

For hvert av Slottsparkens 19 definerte langgrasområder (**figur 1**) ble det på forsommeren 2011– før slåtten – registrert ei liste for karplanter. Dette ble gjort ved at hvert område ble undersøkt flere ganger i løpet av sommeren 2011.

Tidligere dokumenterte funn fra Slottsparken ble søkt ut fra norske offentlige herbarier, i første rekke Naturhistorisk museum, Oslo.

Navnsetting følger Artsdatabankens navnedatabase (Artsdatabanken 2011). Dette er i grove trekk etter siste utgave av standardflora for Norge, dvs. Lids flora (Lid & Lid 2005; her navn på nynorsk). Denne floraen har i 60 år vært normgivende for navnsetting av planter funnet i Norge – både naturlig viltvoksende og kulturplanter som forviller seg og dermed blir tatt med ved kartlegging av natur og kulturlandskap – innbefattet parker. Men når det gjelder offisiell navnebruk på arter i Norge pr. 2011 er det Artsdatabankens navnedatabase (Artsdatabanken 2011) som har overtatt som offisiell navnesetter på arter i Norge – både for norsk og nynorsk. Derfor er også Artsdatabankens navnedatabase brukt selv om denne kun oppdateres i form av netttutgaver (se: <http://www2.artsdatabanken.no/artsnavn/Contentpages/Eksport.aspx>).

Figur 1 Kartlagte langgrasområder i Slottsparken sommeren 2011.

3 Botanisk kartlegging av områdene

3.1 Område 1

Svakt nordvendt, ganske flatt og skyggefullt område vest-nordvest for Hoffsjefens villa (=huset som ligger rett sørvest for Grotten) (**figur 2**). Det er i dag artsfattig, men kan trolig bli middels rikt. Det er ganske tette grasmatter på søndre del, mye bar jord under de tette trekronene på nordre del. Følgende 23 arter ble registrert:

Daunesle
Engsvingel
Gjetertaske
Glansmarikåpe
Greintungras
Hundegras
Høymol
Korsknapp

Kratthumleblom
Krypsoleie
Lundrapp
Markrapp
Markrødsvingel
Raigras
Smårapp
Svinemelde

Tunrapp
Ugrasgroblad
Ugrasklokke
Ugraskveke
Ugrasløvetann
Vassarve
Veikarse

Figur 2 Område 1. Flatt område rett nordvest for Hoffsjefens villa. Til venstre området med sikt mot nordøst, mot Wergelandsveien. Til høyre området med sikt mot sørvest, mot Hoffsjefens villa. Målestokk: Harald Wilhelmsen.

3.2 Område 2

Dette er et ganske variert området rundt Hoffsjefens villa og Grotten. Flaten på toppen og mot nord, på vestsiden av villaene, har i dag en fattig engflora. Sør og øst for villaene er det ganske artsrik, bratt tørrbakke (**figur 3**). Her vokser det mye tettstarr lengst mot øst. I tørrbakken er det én forekomst (ca 0,5 m²) av den kalkkrevende og litt sjeldne arten bakkefiol *Viola collina*. Inntil gjerdet mot Hoffsjefens villa vokser ett stort individ av den svært sjeldne arten rosekattost *Malva alcea*. Følgende 59 arter ble registrert:

Ask (småplante)	Kratthumleblom	Svaleurt (ved Hoffsjefens villa)
Bakkefiol	Krushøymol	Svinemelde
Bartegras-art	Krypfredløs	Sølvbunke
Blåkoll	Krypsoleie	Sølvmore
Dagfiol	Lundrapp	Tettstarr
Daunesle	Løkurt	Trådrapp
Engkvein	Markjordbær	Tunrapp
Engsvingel	Markrødsvingel	Tveskjeggveronika
Engtimotei	Prestekrage	Ugrasgroblad
Gjetertaske	Raigras	Ugrasklokke
Glansmarikåpe	Rosekattost (ved Hoffsjefens villa)	Ugraskveke
Grasstjerneblom	Ryllik	Ugrasløvetann
Greintungras	Rødkløver	Ugraspersille
Haredylle	Skogalm (småplante)	Ullborre
Haremat	Skvallerkål	Vassarve
Hestekastanje (småplante)	Slyngsøtvier	Veikarse
Hundegras	Smårapp	Åkertistel
Hundekjeks	Sneglebelg	Åkervindel
Hvitkløver	Snerphundekveke	
Høymol	Stornesle	
Korsknapp		

Figur 3 Område 2. Til venstre den sørvendte bakken sørøst for Hoffsjefens villa før slått, og med sikt mot vest. I midten rosekattost *Malva alcea* som vokste inntil gjerdet. Til høyre samme område etter slått, med sikt mot nordøst, mot Wergelandsveien. Her sees avblomstret rosekattost i forgrunnen (mørkegrønn plante).

3.3 Område 3

Dette er en bratt, sørvestvendt bakke rett nord og vest for Slottsgartneriet (**figur 4**). Dersom man fortsetter med å la plantene få vokse uten slått til ut i august, vil området i løpet av få år kunne bli fin blomstereng. Følgende 36 arter ble registrert:

Bakketiriltunge	Kratthumleblom	Svinemelde
Bartegras-art	Markrapp	Sølvbunke
Daunesle	Markrødsvingel	Sølvmore
Engkvein	Meldestokk	Tunrapp
Engsoleie	Prikkperikum	Ugrasgroblad
Glansmarikåpe	Raigras	Ugrasklokke
Grasstjerneblom	Ryllik	Ugraskveke
Greintungras	Skogalm (småplante)	Ugrasløvetann
Haredylle	Smårapp	Ugraspersille
Haremat	Sneglebelg	Vassarve
Hundegras	Storborre	Veitistel
Hvitkløver	Svaleurt	

Figur 4 Område 3. Til venstre den sørvendte grasbakken rett opp for Slottsgartneriet, før slått. I midten den sjeldne arten bartegras *Polypogon cf. viridis* som ble funnet med ganske gode forekomster på dette området. Til høyre ugraspersille *Aethusa cynapium ssp. cynapium*, som vokste langs gjerdet mot Slottsgartneriet.

3.4 Område 4

Vest for Slottsgartneriet. Dette er et flatt, ganske skyggefullt område mellom gartneriet og nordre dobbeltallé (**figur 5**). Under de store løvtrærne var det stedvis svært sparsom vegetasjon. Det grodde fint til utover sommeren. Området kan trolig bli middels artsrik blomstereng. I september vokste det giftsjampinjong *Agaricus xanthoderma* inntil hekken rundt gartneriet. Følgende 29 karplantearter ble registrert:

Ask (småplante)	Kratthumleblom	Trådrapp
Daunesle	Krypsoleie	Tunbalderbrå
Engkvein	Markrapp	Tunrapp
Geitrams	Markrødsvingel	Ugrasgroblad
Gjetertaske	Raigras	Ugraskveke
Glansmarikåpe	Ryllik	Ugrasløvetann
Greintungras	Rødhyll (småplante)	Vassarve
Gåsemure	Smårapp	Veikarse
Hundekjeks	Snauveronika	Åkersvineblom
Hvitkløver	Svinemelde	

Figur 5 Område 4 rett vest for Slottsgartneriet (parsell mellom veier) fotografert fra vestsiden, fra litt forskjellig posisjon. Området er ensartet og artsfattig.

3.5 Område 5

Dette er et ganske skyggefullt område langs Wergelandsveien (**figur 6**). På forsommeren var det stort sett lite vegetasjon under de store løvtrærne. Utover ettersommeren vokste det fint til og da dukket det også opp en god del forskjellige arter. Det vokste en del andre arter langs kanten av veksthusområdet. En spinkel litt rar form av raigras er dominerende langs Wergelandsveien. Området ble slått ganske tidlig. Det er i dag muligens litt for mørkt til å få til fin blomstereng. Følgende 52 arter ble registrert:

Balderbrå	Korsknapp	Stivgaukesyre
Bleikstarr	Kratthumleblom	Svinemelde
Blåkoll	Krypsoleie	Sølvbunke
Brennesle	Lundrapp	Trådrapp
Burot	Løkurt	Tunbalderbrå
Daunesle	Markrapp	Tunrapp
Engkvein	Markrødsvingel	Ugrasarve
Engrapp	Norsk mure	Ugrasgroblad
Engsoleie	Raigras (litt rar)	Ugrasklokke
Følblom	Ryllik	Ugrasløvetann
Gjetertaske	Rødkløver	Ullborre
Glansmarikåpe	Skogalm (småplante)	Vassarve
Greintungras	Skogsalat	Veikarse
Haredylle	Skvallerkål	Åkersvineblom
Hundegras	Småborre	Åkertistel
Hvitkløver	Smårapp	Åkervindel
Høymol	Spisslønn (frøplante)	
Klistersvineblom	Stivdylle	

Figur 6 Område 5. Til venstre fortsatt ganske sparsom vegetasjon langs Wergelandsveien, selv på ettersommeren da bildet er tatt. I midten den litt spinkle formen av raigras *Lolium perenne* som var ganske vanlig på dette delområdet. Til høyre mye svinemelde *Atriplex patula* inntil stamme.

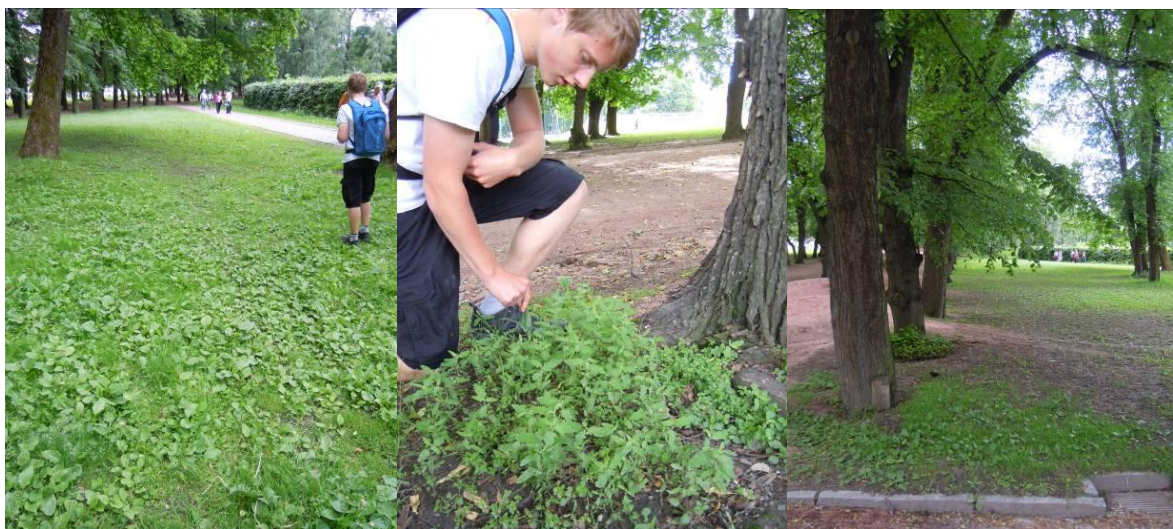
3.6 Område 6

Dette er et lite, trekantet område sør for Slottsgartneriet, rett nordøst for nordre dobbeltallé (figur 7). Det var ganske skyggefullt og dominert av ugrasgroblad og smårapp. Området er i dag muligens litt for mørkt til å få til fin blomstereng. Det ble slått ganske tidlig på sommeren. Det vokste pussig nok et individ av bergskrentarten kantkonvall *Polygonatum odoratum* her (NM 96778,43473). Følgende 15 arter ble registrert:

Engkvein
Engsvingel
Glansmarikåpe
Hundegras
Kantkonvall

Korsknapp
Kratthumleblom
Krypsoleie
Smårapp
Spisslønn (småplante)

Svinemelde
Tunrapp
Ugrasgroblad
Ugrasløvetann
Vassarve

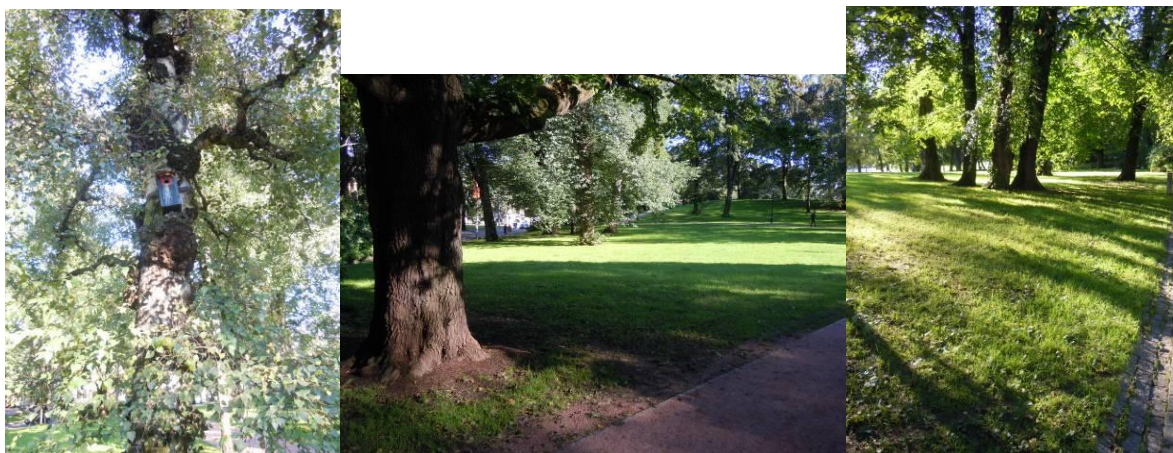

Figur 7 Område 6. Til venstre, det flate og ganske skyggefulle plenområdet rett sør for Slottsgartneriet, ganske dominert av ugrasgroblad *Plantago major* ssp. *major*. I midten Harald Wilhelmsen studerer en liten forekomst av svinemelde *Atriplex patula* inntil basis av lind. Til høyre samme område sett fra nedre søndre hjørne, ved Holberggangen, og mot nordvest.

3.7 Område 7

Dette er et trekantet, flatt og øst-nordøstvendt område langs Kristian IVs gate (**figur 8**). Det er spredt tre- og busksatt. Det var lite gras- og ortevegetasjon på forsommeren, men det grodde ganske fint til utover sommeren. Området kan trolig få middels fin blomstereng. I hjørnet mot sørvest vokser det ei hengebjørk som har stamme tett besatt med rikuler (**figur 8**, til venstre). Det er også ei ganske stor og flott spisslønn i hjørnet mot nordvest (**figur 8**, i midten). Følgende 23 arter ble registrert:

Daunesle	Høymol	Søtkirsebær (småplante)
Engkvein	Kratthumleblom	Trådrapp
Engsoleie	Krypsoleie	Tunrapp
Gjetertaske	Markrødsvingel	Ugrasgroblad
Glansmarikåpe	Skogalm (småplante)	Ugrasløvetann
Greintungras	Spisslønn (småplante)	Ugrasmjølke
Hundegras	Svinemelde	Vassarve
Hundekjeks	Sølvbunke	

Figur 8 Det ganske flate området, svakt hellende mot nordøst, langs Kristian IVs gate. Til venstre hengebjørk med mange flotte rikuler – og fuglekasse, i midten det store spisslønnreet på nordvestre del av området og med utsikt sørøstover mot Nisseberget og Fredriks gate. Til høyre utsikt fra Kristian IVs gate og oppover mot Slottet.

3.8 Område 8

Nisseberget (**figur 9**). Det er stedvis svært tynt jordsmonn på denne knausen. Vegetasjonen har delvis tørrbakkepreg. Området er trolig velegnet til blomstereng. Det ble funnet 59 arter på område 8 (se nedenfor). Det ble i tillegg funnet 11 ugras i buskrabatten mot sør (merket med B i plantelista):

Bakkeveronika	Markjordbær (B)	Syrin (småplanter)
Bitterbergknapp	Markrødsvingel	Sølvbunke
Burot	Meldestokk	Sølvmure
Engtimotei	Ormetelg (B)	Tevkarse
Fuglevikke	Raigras	Tettstarr
Gjetertaske	Rogn	Trådrapp
Glansmarikåpe	Ryllik	Tunrapp
Greintungras	Rødkløver	Ugrasarve (B)
Haredylle (B)	Sandarve	Ugrasgroblad
Haremat (B)	Skogalm	Ugrasklokke (B)
Hestehamp (B)	Skogsalat	Ugraskveke (svært spinkel)
Hundegras	Skvallerkål (B)	Ugrasløvetann
Hvitdodre	Slyngsøtvier	Ugrasmjølke (B)
Hvitkløver	Smårapp	Ugraspersille (B)
Korskknapp	Sneglebelg	Vassarve
Kratthumleblom	Spisslønn (småplante)	Veikarse
Krattmjølke	Stankstorkenebb	Åkersvineblom
Krypsoleie	Stivgaukesyre (B)	Åkertistel
Lundrapp	Storborre	Åkervindel
Løkurt	Svinemelde	

Figur 9 Område 8 Nisseberget. Til høyre på forsommeren, mot nordøst. Til venstre rett etter slått i august, mot sørvest.

3.9 Område 9

Dette er et ganske mørkt område under tette løvtrekroner, rett sørvest for Slottsplassen (**figur 10**). Midtre del – under søndre dobbeltallé – er gruslagt, mens det er forsøk med langgraseng på de to sidene. På nedre del var det på forsommeren svært lite feltsjikt. Det var svært få arter, og den glisne vegetasjonen var dominert av smårapp og ugrasgroblad; delvis ganske mye vassarve og svinemelde. På øvre del var det litt mer plantevekst. Utover sommeren grodde det ganske fint til og det dukket også opp en del nye arter. Området er trolig for mørk og for tråkk-belastet til å være velegnet for blomstereng. Følgende 45 arter ble registrert:

Balderbrå	Kratthumleblom	Spisslønn (småplante)
Bartegras-art	Krypsoleie	Storborre
Beiskambrosia (2 ind.)	Markjordbær	Svarthyll (småplante)
Brennesle	Markrødsvingel	Svinemelde
Burot	Nesleskjellfrø	Syrin (småplante)
Byhøymol	Platanlønn (småplante)	Tevkarse
Engkvein	Raigras	Trådrapp
Engsoleie	Ryllik	Tunrapp
Engsvingel	Rødkløver	Ugrasløvetann
Glansmarikåpe	Skogalm (småplante)	Ugrasgroblad
Greintungras	Skvallerkål	Ugrasklokke
Haredylle	Slyngsøtvier	Ugraskveke
Hestekastanje (småplante)	Smårapp	Ugrasmjølke
Hundegras	Småstorkenebb	Vassarve
Hvitkløver	Sneglebelg	Veikarse

Figur 10 Område 9. Til venstre, sparsom urtevegetasjon under tette løvtrekroner. I midten beiskambrosia *Ambrosia artemisiifolia*. Til høyre vestre del av området med litt mer urtevegetasjon.

3.10 Område 10

Dette er en sørvendt bakke ned mot Henrik Ibsens gate (**figur 11**). Mot øst er det også plen-områder under store trær; skogalm, spisslønn og sommerekik. Her var det svært sparsom urtevegetasjon. På vestre del var det middels artsrik tørrbakke. Denne delen av område 10 er ganske sikkert egnet for blomstereng; kanskje også området under de store løvtrærne. Følgende 31 arter ble registrert:

Brennesle	Kanadagullris	Svinemelde
Daunesle	Korsknapp	Sølvbunke
Engkvein	Markjordbær	Tatarlønn (småplante)
Engsvingel	Raigras	Tunrapp
Glansmarikåpe	Ryllik	Ugrasgroblad
Greitungras	Skvallerkål	Ugrasklokke
Haredylle	Slyngsøtvier	Ugraskveke
Hundegras	Smårapp	Veikarse
Hvitdodre	Småstorkenebb	Åkertistel
Hvitkløver	Stivdylle	
Høymol	Stormaure	

Figur 11 Område 10. Sørvendt bakke ned mot Henrik Ibsens gate, her fotografert rett etter slått. Til venstre sett fra Parken og mot sørvest, til høyre sett fra Henrik Ibsens gate og mot nord og Slottet.

3.11 Område 11

Dette er en liten teig vest for portnerbolig, langs Henrik Ibsens gate, lengst vest mot Dronningparken (NM 96537,43276; **figur 12**). Det er en liten sørvendt knaus, litt tørrbakke og litt plen. Det er plantet gullregn her. Området var ganske artsrikt selv om det ikke er mer en 10 m x 15 m. Det er velegnet for blomstereng. Følgende 53 arter ble registrert:

Ask (småbusk)	Krypfredløs	Snauveronika
Bakketirtunge	Krypsoleie	Sneglebelg
Bakkeveronika	Legeveronika	Stankstorkenebb
Bitterbergknapp	Løkurt	Stormaure
Blåkoll	Markjordbær	Sukkerlønn (småplante)
Brennesle	Markrødsvingel	Sumpmaure
Daunesle	Oksetunge	Svaleurt
Engkvein	Prestekrage	Trådrapp
Engsoleie	Prikkperikum	Tveskjeggveronika
Geitrams	Raigras	Ugrasarve
Glansmarikåpe	Russekål	Ugrasgroblad
Grasstjerneblom	Rødkløver	Ugrasklokke
Hundegras	Skogalm (småbusk)	Ugraskveke
Hvitbergknapp	Skoggråurt	Ugrasløvetann
Hvitdodre	Skvallerkål	Vindelslirekne
Hvitkløver	Slyngsøtvier	Åkerminneblom
Korskknapp	Smørbukk	Åkerstemorsblom
Kratthumleblom	Småstorkenebb	

Figur 12 Område 11. Liten tørrbakke i sørvestre hjørne av Slottsparken, inntil gjerdet mot Dronningparken. Til vestre området sett fra sørvest og mot nordøst. Til høyre området sett fra øst og mot sørvest. Målstokk og gullregn-betrakter er Harald Wilhelmsen.

3.12 Område 12

Dette er en blitte liten knaus rett sørvest for statuen av Dronning Maud (NM 96558,43307) (**figur 13**). Området er ikke avmerket som blomstereng på oppdragskartet, men den ble skjøttet slik sommeren 2011 og ble derfor registrert. Arealet er kun 15-20 m x 6-8 m. Følgende 17 arter ble registrert:

Bakkeveronika
Bitterbergknapp
Gjetertaske
Gravbergknapp
Hvitdodre
Hvitkløver

Markrødsvingel
Sandarve
Små rapp
Småstorkenebb
Sneglebelg
Sølvarve

Sølvmore
Tranehals
Ugrasklokke
Ugraskveke
Ugrasløvetann

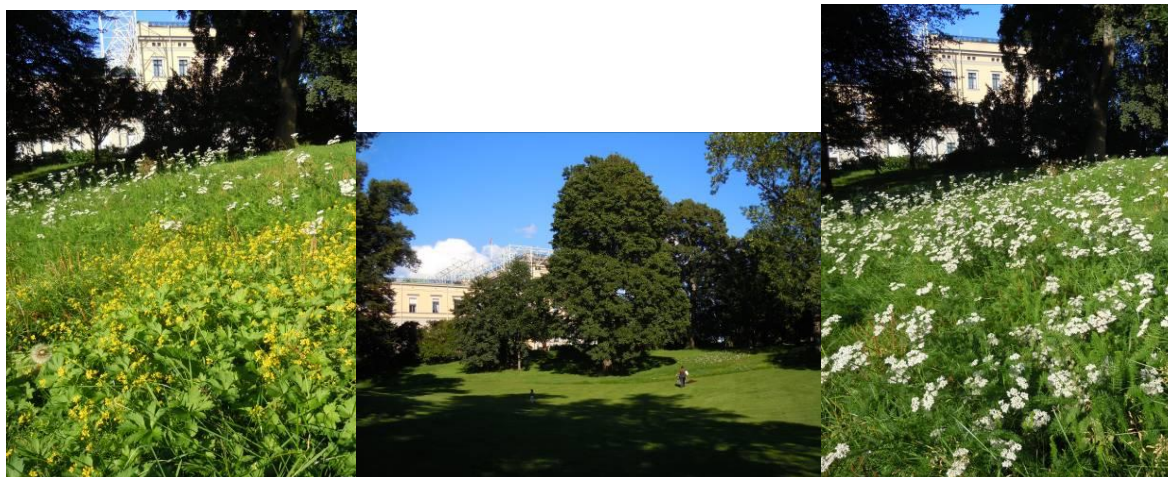

Figur 13 Område 12. Bitteliten knaus rett vest for Dronning Maudstatuen. Til venstre oversikt over området med sikt mot Henrik Ibsens gate mot sørvest. I midten hvitdodre *Berteroa incana* som pollineres av humle. Til høyre den lille tørrbakken med sikt mot nord og Slottet.

3.13 Område 13

Dronningparken, område rett SV for Slottet (**figur 14**). Dette er plen med to store trær – ei spisslønn og ei platanlønn. Det var ganske rik ugrasflora under store trær nærmest Slottet, her blant annet spesielle arter som krypgaukesyre og bergsvineblom. Sørvest for dette området ganske artsrik blomstereng som midtsommer 2011 var ganske hvit av mye ryllik og ganske gul av mye veikarse. Området er egnet som blomstereng. Følgende 62 arter ble registrert:

Alperips (forvillet)	Klengemaure	Stivsvingel
Ask (småplante)	Korskknapp	Svaleurt
Barlind (småplante)	Kratthumleblom	Svarthyll (småplante)
Bartegras-art	Krypgaukesyre	Svinemelde
Bergsvineblom	Krypsoleie	Sølvbunke
Brennesle	Løkurt	Tatarlønn (småplante)
Burot	Markjordbær	Trådrapp
Daunesle	Markrødsvingel	Tunrapp
Engkvein	Prydtobakk (småplante)	Tveskjeggveronika
Engrapp	Raigras	Ugrasgroblad
Engsoleie	Rogn (småplante)	Ugrasklokke
Frømelde	Rosettkarse	Ugrasløvetann
Gjetertaske	Ryllik	Ugrasmjølke
Glansmarikåpe	Sibirlønn (småplante)	Vassarve
Greintungras	Skogalm (småplante)	Veikarse
Haredylle	Slyngsøtvier	Vårkrokus
Hassel (småplante)	Småborre	Åkersvineblom
Hundegras	Smårapp	Åkersvinerot
Hvitkløver	Spisslønn (småplante)	Åkertistel
Hvitsteinkløver	Stankstorkenebb	
Jordrøyk	Stivdylle	

Figur 14 Område 13, Dronningparken. Lita blomstereng rett vest for Slottet. I midten oversikt over området. Til venstre mye blomstrende veikarse *Rorippa sylvestris*. Til høyre blomstrende ryllik *Achillea millefolium*.

3.14 Område 14

Langs Henrik Ibsens gate (tidligere Drammensveien) lengst sørvest. Dette er et fint og variert, svakt bølgende område. Det er litt plen, et lysthus, noen stor trær og noen stier (**figur 15**). Området er ganske artsrikt – og det kan nok bli enda mye rikere på sikt hvis det skjøttes som blomstereng. Følgende 61 arter ble registrert:

Bakkeveronika	Hundekjeks	Spisslønn (småplante)
Balderbrå	Hvitdodre	Stivdylle
Bartegras-art	Hvitkløver	Svaleurt
Beitesveve	Høymol	Svinemelde
Bergsvineblom	Korsknapp	Sølvbunke
Brennesle	Kratthumleblom	Tettstarr
Daunesle	Krypsoleie	Trollnype (litt forvillet)
Engkvein	Lavlandsbjørk	Trådrapp
Engrapp	Markrødsvingel	Tunrapp
Engreverumpe	Piggstarr (puslete)	Tveskjeggveronika
Engsoleie	Raigras	Ugrasgroblad
Engsvingel	Rogn (småplante)	Ugrasklokke
Engtimotei	Ryllik	Ugraskveke
Glansmarikåpe	Rødhyll	Ugrasløvetann
Glattmarikåpe	Rødkløver	Ugrasmjølke
Greintungras	Sisselrot (som flogplante)	Vassarve
Haredylle	Skogalm (småplante)	Veikarse
Haremat	Skvallerkål	Veitistel
Hassel (småplante)	Slyngsøtvier	Åkersvineblom
Hestekastanje (småplante)	Smårapp	
Hundegras	Sneglebelg	

Figur 15 Glimt fra område 14, Dronningparken. Til venstre sisselrot *Polypodium vulgare* som flogplante (=epifytt) på hengebjørk. I midten bergsvineblom *Senecio sylvaticus* (den lille korgplanten i forgrunnen; hestekastanje *Aesculus hippocastaneum* i bakgrunnen). Til høyre svaleurt *Chelidonium majus*

3.15 Område 15

Dronningparken – et lite område langs vei nordøst for Stallen (**figur 16**). Området er ganske tett tresatt med hengebjørk. Dette er et særpreget område som på sikt trolig vil få fin blomstereng. Følgende 38 arter ble registrert:

Bartegras-art	Høymol	Stormaure
Brennesle	Korskknapp	Svinemelde
Daunesle	Kratthumleblom	Sølvbunke
Engkvein	Krattmjølke	Tunrapp
Engsoleie	Krypsoleie	Ugrasarve
Firkantperikum	Markrødsvingel	Ugrasgroblad
Glansmarikåpe	Raigras (veldig spinkel)	Ugrasklokke
Grasstjerneblom	Rettvinterkarse	Ugrasløvetann
Greintungras	Ryllik	Vassarve
Gulmaure x stormaure	Smårapp	Veikarse
Gåsemure	Snauveronika	Åkerminneblom
Haredylle	Slyngsøtvier	Åkertistel
Hvitkløver	Stivdylle	

Figur 16 Område 15 i Dronningparken. Området kan kalles et lite bjørkeholt. Til venstre sett mot vest, i midten og til høyre sett mot nordøst og Slottet.

3.16 Område 16

Dronningparken – flatt areal langs vestre del av Parkveien (**figur 17**). Området er delvis ganske nyetablert som plen, noe sprøytet og brakklagt. Det var ganske mange forskjellige ugras og til sammen forholdsvis artsrikt, men uten noen spesielt interessante arter. Det er trolig egnet for blomstereng. Følgende 63 arter ble registrert:

Ask	Hvitsteinkløver	Reinfann
Balderbrå	Høymol	Rettvinterkarse
Brennesle	Klistersvineblom	Ryllik
Bringebær	Korskknapp	Rødtvetann
Brønnkarse	Kratthumleblom	Skarmarikåpe
Burot	Krattmjølke	Skogalm
Engkvein	Krusetistel	Smånesle
Engrapp	Krypkvein	Snauveronika
Engsoleie	Krypsoleie	Stivdylle
Frømelde	Kvassdå	Storgull
Følblom	Legesteinkløver	Svinemelde
Gjetertaske	Mannasøtgras	Sølvbunke
Greintungras	Markrapp	Trådrapp
Grønt hønsegras	Markrødsvingel	Tunrapp
Harestarr	Meldestokk	Ugrasgroblad
Hestehov	Norsk mure	Ugrasklokke
Hestekastanje (småplante)	Paddesiv	Ugraskveke
Hundegras	Piggstarr	Vassarve
Hvitdodre	Praktmarikåpe (forvillet)	
Hvitkløver	Raigras	

Figur 17 Område 16, Dronningparken, langs Parkveien. Til venstre fjorårsplante av hestekastanje *Aesculus hippocastaneum*. I midten området sett mot sørvest, til høyre sett mot nordøst.

3.17 Område 17

Dronningparken – mot Slottet, svakt sørvestvendt (**figur 18**). Det vokser en gigantisk skogalm ned mot dammen. Det er også et par andre flotte trær – en ekte valnøtt *Juglans regia* og et duetre *Davidia involucrata*. Dette kan nok på sikt bli fin blomstreng. Følgende 44 arter ble registret:

Bartegras-art	Hundegras	Svinemelde
Brennesle	Hvitkløver	Sølvbunke
Blåkoll	Høymol	Trådrapp
Brennesle	Klistersvineblom	Tunrapp
Engkvein	Kratthumleblom	Tveskjeggveronika
Engrapp	Krokhals	Ugrasgroblad
Engreverumpe	Krypsoleie	Ugraskveke
Engsvingel	Kvassdå	Ugrasløvetann
Gjetertaske	Løkurt	Ugrasmjølke
Glattmarikåpe	Markrapp	Vassarve
Glansmarikåpe	Markrødsvingel	Veikarse
Greintungras	Praktmarikåpe (forvillet)	Veisennep
Gåsemure	Raigras (svært spinkel)	Åkersvineblom
Haredylle	Ryllik	Åkertistel
Hestehov	Rødkløver	

Figur 18 Område 17, Dronningparken. Til venstre med sikt mot sørvest og med et valnøttre *Juglans regia* midt i bildet. Til høyre sikt mot nordvest og skogalm *Ulmus glabra* ssp. *glabra*, trolig bestående av tre sammenvokstre trær – dominerende midt i bildet.

3.18 Område 18

Langs Parkveien nordøst for Riddervolds gate. Dette er et ganske variert område. Det er delvis litt natureng/skogpreg, mer enn andre steder i Parken. Det er stedvis noe fjell i dagen. Det vokste en god del vill-løk *Allium oleraceum* (figur 19, i midten). En liten kalkknaus og litt skogpreg gjør området ganske artsrikt. Det er egnet for blomstereng. På sørsiden av ryggen langs Parkveien var det stedvis mye hundegras. Følgende 76 arter ble registrert:

Ask (småbusker)	Hvitkløver	Små rapp
Bakkertirtunge	Høymol	Spisslønn (småplante)
Bakkeveronika	Kjerteldylle	Stankstorkenebb
Bartegras-art	Korsknapp	Svaleurt
Beiskambrosia (én plante)	Kratthumleblom	Svinemelde
Beitemarikåpe	Krattmjølke	Sølvbunke
Beitesveve	Krypsoleie	Søtkirsebær
Blåklukke	Lundrapp	Tettstarr
Brennesle	Løkurt	Trådrapp
Burot	Markjordbær	Tulipan (forvillet)
Daunesle	Markrapp	Tunrapp
Engkarse	Markrødsvingel	Tveskjeggveronika
Engkvein	Mongolspringfrø	Ugrasarve
Engrapp	Mørkkongslys	Ugrasgroblad
Engreverumpe	Nyresoleie	Ugrasklokke
Engsvingel (spinkel form)	Ormetelg	Ugraskveke
Engtimotei	Raigras	Ugrasløvetann
Følblom	Rognspirea (forvillet)	Ugrasmjølke
Glansmarikåpe	Ryllik	Ullborre
Glattmarikåpe	Rødhyll	Vassarve
Grasstjerneblom	Rødkløver	Veiarve
Greintungras	Skogalm (småplante)	Veisennep
Haredylle	Skogsalat	Veitistel
Haremat	Skvallerkål	Vill-løk
Hundegras	Slyngsøtvier	
Hundekjeks	Småborre	

Figur 19 Arter på ryggen langs Parkveien. Fra venstre kjerteldylle *Sonchus arvensis* ssp. *arvensis*. I midten vill-løk *Allium oleraceum* – med blomster på lange skaft og tett klump av rødbrune ynglekopper i midten. Denne løkarten vokser ofte i artsrik blomstereng. Til høyre den lille kjertelhårete nelliken veiarve *Cerastium glomeratum*.

3.19 Område 19

Nordøstsiden av Slottet. Dette er området rett øst for Kongespeilet (=nordøstre dam (**figur 20**)). Her vokser to store grupper med fagerbusk, samt noe stjernemarikåpe (**figur 20**, til høyre). Denne marikåpearten har ganske langspisse, tydelig trekantede bladlober. Dette skiller den fra de andre artene av marikåpe *Alchemilla* spp. man kan finne på Østlandet. Området er egnet for blomstereng. Følgende 29 arter ble registrert:

Engrapp	Hvitkløver	Sølvbunke
Engreverumpe	Kratthumleblom	Trådrapp
Engsoleie	Krypsoleie	Tunrapp
Engsvingel	Markrødsvingel	Ugrasarve
Engtimotei	Raigras	Ugrasgroblad
Gjetertaske	Ryllik	Ugrasklokke
Glansmarikåpe	Smårapp	Ugraskveke
Grasstjerneblom	Spisslønn (småplante)	Ugrasløvetann
Greintungras	Stjernemarikåpe	Vassarve
Gåsemure	Svinemelde	

Figur 20 Område 19, Dronningparken. Til venstre oversikt over området. Til høyre blad av den ganske sjeldne arten stjernemarikåpe *Alchemilla acutiloba*, i Slottsparken kun funnet her.

4 Arter

Sommeren 2011 ble det funnet 185 taksa (=arter, underarter, hybrider og former) av karplanter i Slottsparken. Av disse er 16 forvillede hageplanter. I tillegg dokumenterer herbariebelegg ved de botaniske museene i Norge – det aller meste ved Naturhistorisk museum, Oslo – 27 arter som ikke ble gjenfunnet i 2011 (se **Kapitel 4.3** og **tabell 1**). Det er altså i parkens levetid til sammen dokumentert 212 ulike typer av viltvoksende og forvillede planter i Slottsparken. I tillegg kommer de plantede slagene.

Artene er en blanding av skog-, skogkant-, tørrbakke- og ugrasarter – samt én vannplante, småvasskrans *Zannichellia palustris* ssp. *palustris* funnet av botaniker Jens Holmboe i Slottedammen, trolig i 1923 (se kapitel 4.3).

4.1 De mest interessante urtene

Vurdert ut fra en kombinasjon av sjeldenhet, trussel og kulturhistorie er disse fire urtene vurdert som botanisk sett mest interessante:

Malva alcea Rosekattost. Vokser øverst i tørrbakken, inntil gjerdet mot Grotten (**figur 21**). Ett stort individ med et tyvetalls greiner. God frøsetting. Rosekattost er svært sjelden i Norge. Lid & Lid (2005) skriver at arten kun er funnet i Oslo (i 1889-1926), i Asker kommune i 1996 (men finnes fortsatt, sett der i 2011; A. Often, unpubl.), og i Hole kommune i 1999. Den har trolig opprinnelig kommet inn som hageplante.

Figur 21 Rosekattost *Malva alcea* sør for Grotten, til venstre i blomst i juni, til høyre i frukt i august.

Malva pusilla Dvergekattost. Arten vokste i Slottsbakken, på østre side, fra trapp opp til Nisseberget og 30 m opp mot slottet (NM 96867,43293). Dvergekattost vokste sammen med smånesle, gjetertaske, vassarve, tunbalderbrå, ugrasgroblad, frømelde, meldestokk og haredylle (**figur 22**).

Figur 22 Dvergekattost *Malva pusilla* i kant av buskrabatt på østre side av Slottsbakken. Til venstre de små hvite til lysrosa blomstene. I midten sikt oppover mot Slottet og med dvergekattost i forgrunnen. Smånesle *Urtica urens* til høyre i bildet. Til høyre sikt nedover mot Karl Johans gate og med dvergekattost i forgrunnen

Polypogon cf. viridis Bartegras-art. (kanskje syn. *Agrostis semiverticillatus*; av denne ett belegg på Tøyen: Skåne, Åhus. 20.08.1929. P. Tuveesson]. Noe som trolig er bartegras ble funnet på syv plenområder (**figur 23**). Arten er lett å feilta for andre toppgras som engkvein, kryptkvein eller engrapp. Bartegras danner løse matter. Det danner 25-30 cm høye, granne oppstigende strå. Toppen er oliven- til grågrønn. Slirehinnene er ca 3 mm lange. Arten minner mest om kryptkvein. Som hos kvein er det énblomstrede småaks. I Slottsparken vokser den ofte sammen med tunrapp, smårapp og lundrapp. Den ble registrert spredt. Fineste bestand var i Dronningparken – på område 9, i bakken ned mot dam rett vest for søndre fløy av Slottet. Identiteten til dette grasets utredes nå videre og resultatene vil bli publisert i løpet av 2012.

Figur 23 Håndholdt bartegras-art *Polypogon cf. viridis* i litt ulike versjoner og på litt ulike steder i Slottsparken, Oslo sommeren 2011.

Urtica urens Smånesle. Slottsbakken, nordøstre side, kant av buskrabbatt (**figur 24**), ved tredje stolpe opp fra Drammensveien (NM 96851,43301). Også noen få individ ellers i Slottsbakken mot Nisseberget. Få individ i område 15, langs Parkveien. Smånesle er i dag rødlistet som VU Sårbar (Kålås et al. 2010). Arten ble også samlet i samme område for 14 år siden ("Slottsparken, trappa opp til Nisseberget. Under syrinbusker. NM 968 433. 01.07.1997, Jan Wesenberg, Herb O"). Det er interessant at denne ettårige, sjeldne og rødlistede ugrasarten har en liten – tilsynelatende stabil populasjon – her i kanten av syrinrabatten på østre side av Slottsbakken.

Figur 24 Smånesle *Urtica urens* i ulike varianter i kant av beplantning på nordre side av Slottsbakken.

4.2 De mest interessante plantede trær

Det er foretatt tretekniske undersøkelser av Slottsparkens gamle linde- og almetrær. Mange av trærne er store og flotte og 150-200 år gamle. I dette kapitlet skal kun noen få av de botanisk sett mest interessante av de plantede trærne beskrives.

Acer campestre Naverlønn. Det vokser ett ganske stort individ naverlønn på nordvestsiden av Gardestua (**figur 25**). Denne lønnearten har butte bladfliker. Navnet naverlønn kommer av at ved fruktmodning står de to frøvingene rett ut i 90 grader vinkel på fruktstilkens slik at lønnefrukten ser ut som en gammeldags trebor – en naver. Denne lønnearten er viltvoksende i Sentral-Europa og Vest-Asia. Den har lenge vært brukt som prydblant i Danmark og Sverige, og litt i Norge. Naverlønn vokser ganske langsomt – og den blir ikke særlig stor – så ofte er det forholdsvis små trær man finner i parker og hager. Arten er funnet forvillet eller gjenstående noen få steder i Norge (Lid & Lid 2005).

Figur 25 Naverlønn *Acer campestre* på nordvestsiden av Gardestua.

Acer monspessulanum Fransklønn. På vestsiden av Slottet, rett innenfor gjerdet som avgrenser Slottsgården. Denne fransklønnen er i dag ca 10 m høy og med tre hovedstammer (**figur 26**). Bladene er trelobede, langstilkede og læraktige, skinnende blanke på oversiden og med matt bladunderside. Det er et flott tre. Flora Europaea (Walter 1968) omtaler 15 arter lønn i Europa. Fransklønn er beskrevet som en busk eller lite tre, opp til 15 m høyt. Slik sett er individet i Slottsparken uvanlig stort og høyt.

Fransklønn er ganske vidt utbredt i Sør-Europa. Arten er svært lite brukt som prydblant i Norge. Den er litt for varmekjær. I Sverige har den vært brukt noe mer. I Skåne har den vært dyrket siden rundt 1870. I forbindelse med botaniske registreringer er den noen få ganger rapportert som gjenstående (Tyler m.fl. 2007). Den er ikke funnet forvillet eller gjenstående i Norge (Lid & Lid 2005).

Figur 26 Til venstre: Fransklønn *Acer monspessulanum* på nordsiden av Slottet (treet til venstre; det til høyre er tempeltre *Ginkgo biloba*). Til høyre fransklønnens karakteristiske, trelobede, mørkegrønne, nesten læraktige blad.

Alnus glutinosa Svartor. Nordvest for Slottet, ca 8 m nord for den Kongespeilet, vokser ei flott, trestammet svartor (**figur 27**). Det er en ca 90 cm høy felles sokkel og så tre opprette stammer. Omkrets av sokkel er rundt 4 m – en betydelig omkrets til svartor å være.

I motsetning til den nære slektingen gråor *A. incana* coll. kan svartor bli et stort, og ganske gammelt tre. Men det er få store svartortrær i Oslo, så treet i Slottsparken er verdifullt. Ellers i Oslo sentrum er det blant annet noe stor svartor i løvskog langs Frognerbekken, i nedre del, i forlengelsen av Frognerparken ned mot Drammensveien (Ofte 2009).

Figur 27 Det store, trestammede svartortreet *Alnus glutinosa* i nordøstre del av Slottsparken, ca 8 m nordøst for nordre hjørne av nordre Slotteddam. Treet fotografert fra begge sider.

Crataegus laevigata Parkhagtorn. Dronningparken, ca 30 m NØ for kjempestor alm. Til hagtorn å være er dette et meget gammel, stort og knudrete tre. Kanskje er det 150 år gammelt – uansett sikkert den eldste hagetorn i Oslo. Delstammer er boltet sammen for å hindre at det spjærer og faller ned.

Davidia involucrata Duetre. Det er nylig plantet et flott duetre i Dronningparken (**figur 28**, til venstre). Dette treet er frostømfintlig, men overlever i de klimatiske sett beste stedene av Oslo-trakten. Etter noen år blir det rik blomstring og da tett i tett med store, hvite høyblad som tiltrekker insekter; under høybladet er en puslet blomst. Når treets krone er overstrødd med disse hvite, tøystykkeligende høybladene bærer treet med rette sitt andre navn – lommetørkletré.

Figur 28 Til venstre et forholdsvis nyplantet duetre *Davidia involucrata* i Dronningparken. Til høyre det flotte tempeltreet *Ginkgo biloba* inntil veggen i Slottsgården.

Ginkgo biloba Tempeltre. Det står et stort og flott, ca 20 m høyt tempeltre i Slottsgården (**figur 28**, til høyre). Tempeltre påstås å kunne bli opp mot 2500 år, og 50 m høyt, og svært omfangsrikt. Det er et ganske varmekjært treslag og overlever i Oslo-trakten bare på de klimatiske sett gunstigste stedene. Tempeltre er særbu. Det er kun hunntrær som dyrkes i Norge. Bladene er avflatede barnåler med en egenartet vifteform.

Tempeltre er i dag ikke kjent som viltvoksende, men arten har i flere tusen år vært dyrket i tempelhager i Kina. Det er derfor arten har overlevd ettersom viltvoksende forekomster er forsvunnet på grunn av avskoging i Øst-Asia. Tempeltre tilhører en egen gren blant de nakenfrøete plantene. Denne utviklingslinjen var tidligere vidt utbredt og geologer finner fossile avtrykk av de karakteristiske bladene i fossile lag fra omkring 270 til 2 millioner år før nåtid.

Selv om eksakt fossildatering er av ganske ny dato, er studiet av fossiler en gammel vitenskap. Tempeltre var derfor allerede kjent som fossil art i Vest-Europa da treet ble oppdaget av europeiske oppdagelsesreisende til Øst-Asia rundt 1690. De særpregede, vifteformede bladene

brukes ganske ofte som motiv i kinesisk og japansk ornamentikk. Der det dyrkes både hann- og hunntrær er det rik ansetning av saftige, plommelignende frøhus. Disse har allsidig medisinsk bruk.

Juglans regia Valnøtt. Rett nord for duetreet vokser et valnøtt-tre *Juglans regia* som begynner å gro til og som det snart kan plukkes nøtter fra (**Figur 29**, venstre). Treet er også ganske varmekrevende men klarer seg på de klimatiske sett beste stedene rundt Oslo. Treet i Dronningparken er i god vekst. Det er et flott lite tre.

Figur 29 Bildet til venstre: Lengst til venstre det lille duetreet, i midten (litt bak de to andre) en stor, trestammet skogalm, og til høyre et middels stort valnøtt-tre. Bildet til høyre: Eng i Dronningparken før slått. I bakgrunn den store, trestammede skogalmen – Slottsparkens største tre.

Ulmus glabra Skogalm. Slottsparkens største tre er en tre- til firestammet alm (**figur 29**). Det består mest sannsynlig av flere trær som har vokst sammen til en felles nedre stamme for så å sprike ut i tre delkroner noen få meter over bakken. Det kan også være ett tre som en gang er kappet ned og så har det vokst opp stubbeskudd som så har vokst sammen til en felles nedre stamme. Omkrets i brysthøyde ca. 1,3 m over bakken er 670 cm. De fire hovedstammene er sammenvokst til ca 230 cm over bakken, og herfra spriker de utover og danner ei gedigen krone. Det er furer nedetter de 4 stammene og mot bakken på det som i dag er den felles, nedre sammenvokste stamme. Det er en så jevn overgang mellom de ulike stammene at man nesten ikke kan tro at det opprinnelige har vært fire solitære trær som siden har vokst sammen – men det er det altså ganske sikkert. Det er også to store og flotte, tre-stammede almetrær på Abelhaugen. Eldre parktrær kan ofte huse et rikt arts mangfold av treboende kryptogamer (moser, lav og sopp), men disse ble ikke nærmere undersøkt i denne forbindelse.

4.3 Gamle planteinnsamlinger fra Slottsparken

Det er noen titalls gamle innsamlinger av planter fra Slottsparken, mest ved Naturhistorisk museum Oslo, samt noen få ved Vitenskapsmuseet i Trondheim og Bergen museum. Selv om det ikke er mange belegg (=én planteinnsamling som er tørket, etikettert og levert et offentlig museum med botanisk samling) er likevel de 49 artene som er dokumentert interessante da 27 av disse ikke ble funnet i 2011 (Tabell 1). Dette viser trolig at Slottsparken opp gjennom årene har hatt en ganske rik, variert og omskiftelig flora. Det er til sammen funnet 4 rødlistede arter (jfr. Kålås et al. 2010) i Slottsparken (se **Kapitel 4.4**).

Tabell 1. Gamle planteinnsamlinger fra Slottsparken, Oslo, og som er levert et offentlig herbarium. Artene er sortert etter latinsk navn. For hver innsamling er det stort sett lokalitet, årstall, samler og i parentes botanisk museum hvor innsamlingen er deponert. Hb O: Naturhistorisk museum Oslo. Hb TRH: Vitenskapsmuseet, Trondheim. Hb BG: Bergen Museum. U.å. = Uten innsamlingsår angitt.

- (1) *Alchemilla glaucescens* Fløyelsmarikåpe. (1) Slottsparken. 1904 Fr. Lange (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (2) *Alopecurus pratensis* Engreverumpe. (1) Slottsparken, plen i bakke. 1971. Reidar Elven (Hb O)
- (3) *Alyssum alyssoides* Grådodre. (1) Slotsbakken, indført ved græsfrø, såvidt vides, første gang funnet i Norge. U.å. Mathias Numsen Blytt (O). (2) Slotsbakken. U.å. Axel Blytt (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (4) *Anthemis tinctoria* Gul gåseblom. (1) Slotsbakken. U.å. L. Sylow (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (5) *Barbarea vulgaris* Vinterkarse. (1) Slotsbakken. U.å. Mathias Numsen Blytt (Hb O)
- (6) *Camelina microcarpa* Sanddodre. (1) Slotsbakken, indført med utenlandsk græsfrø. 1871. Axel Blytt (Hb O, BG, TRH). **Ikke funnet 2011.**
- (7) *Capsella bursa-pastoris* Gjetertaske. (1) Slottsparken. 6.1923. Jens Holmboe (Hb O)
- (8) *Carex spicata* Tettstarr. (1) Slottsparken, Trefoldighet 17.6.1910. R. E. Fridtz (Hb O). (2) Dronningparken, v hjørnet av Drammensveien og Parkveien. 12.5.1958. Jon Kaasa (Hb O)
- (9) *Chelidonium majus* Svaleurt. (1) Slottsparken. 9.1903. Ingvar Aas (Hb O)
- (10) *Chenopodium foliosum* Bærmelde. (1) Slottsparken ved universitetet. U.å. O. L. Sylow (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (11) *Chenopodium glaucum* Blåmelde. (1) Slottsparken, på jord i blomsterbed. 03.09.1969. Reidar Elven (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (12) *Cichorium intybus* Sikori. (1) Slottsparken nedenfor slottet. 13.7.1905. R.E. Fridtz (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (13) *Convolvulus arvensis* Åkervindel. (1) Slottsparken 10.8.1906. John Egeland (Hb O). (2) Slottsparken. 26.6.1922. Hanna Resvoll-Holmsen (Hb O)
- (15) *Draba verna* Vårrublom. (1) Slottsparken. U.å. Axel Blytt (Hb O). (2) Slottsparken. u.å. A. Jermstad (Hb O). (3) Slottsparken. 11.1887. J. Rekstad (Hb TRH). **Ikke funnet 2011.**

- (16) *Dracocephalum thymiflorum* Russedragehode. (1) Slottsparken. 1.6.1881. R.E. Fridtz (Hb TRH). **Ikke funnet 2011.**
- (17) *Elytrigia repens* Ugraskveke. (1) Slottsparken. U.å. Mathias Numsen Blytt (Hb O).
- (18) *Erysimum cheiranthoides* Storgull. (1) Slottsparken. U.å. Axel Blytt (Hb O)
- (19) *Festuca rubra* Rødsvingel. (1) Slotspladsen ved Christiania. U. å. Mathias Numsen Blytt (Hb O)
- (20) *Fragaria vesca* Markjordbær. (1) Slotsberget. U. å. Mathias Numsen Blytt (Hb O)
- (21) *Gagea lutea* Gullstjerne. (1) Slottsparken 1.5.1934. Finn Chr. Sørlye (Hb O). (2) Slottsparken 16.4.1921. R. Tambs Lyche (Hb TRH). **Ikke funnet 2011.**
- (22) *Galinsoga quadriradiata* Nesleskjellfrø. (1) Slottsbakken. 22.8.1948. Karen Hygen (Hb O). (2) Slottsparken. 0.0.1949. Finn Wischmann (Hb O). (3) Slottsparken 27. 08.1951. R. Tambs Lyche (Hb TRH). (4) Parkveien bak slottet hageugras. 25.08.1967. Reidar Elven (Herb TRH). (5) Slottsparken. 13.9.1970. Tore Berg (Hb O). I 2011 funnet i kant av buskrabatt/blomsterbed langs Drammensveien, rett ned for Abelhaugen (**Figur 30**) og i kant av plenområde 9. Nesleskjellfrø er i spredning i Norge (Lid & Lid 2005).
- (23) *Geum rivale* Enghumbleblom. (1) Slottsparken ved parkveien; Trefoldighed. 7.1903. R.E Fridtz (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (24) *Glechoma hederacea* Korsknapp. (1) Slottsparken. U.å. S.O. Wolff (Hb O). (2) Slottsparken. 16.4.1921. R. Tambs Lyche (Hb TRH)
- (25) *Hyoscyamus niger* Bulmeurt. (1) Funnet i slottsbakken i Oslo. 26.6.1951. Anne Inger Lysebraate (Hb O). **Ikke funnet 2011.** Rødlistet som EN Sterkt truet (Kålås et al. 2010).
- (26) *Inula britannica* Lodnealant. (1) Slottsparken. 31.7.1943. Erling Christophersen (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (27) *Lamium hybridum* Fliktvetann. (1) "Kristiania; Slottsparken; Trefoldighed.". u.å. R. E. Fridtz (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (28) *Lapsana communis* Haremat. (1) "Kristiania by: Slottsparken; Trefoldighed.". u.å. R.E. Fridtz (Hb O)
- (29) *Lepidium ruderales* Stankkarse. (1) Slottsparken. 26.6.1922. H. Resvoll-Holmsen (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (30) *Lycium barbarum* Bukketorn. (1) Slottsparken ved Ruseløkveien. U.å. Axel Blytt (Hb O).
- (31) *Lysimachia nummularia* Krypfredløs. (1) Slottsparken. 00.0. Thekla R. Resvoll (Hb O). **Ikke funnet 2011.**
- (32) *Malva pusilla* Dvergkattost. (1) Slottsparken. 26.6.1906. John Egeland (Hb O). (2). Trefoldighed. Slottsparken. 3.9.1901. R.E. Fridtz (Hb O)
- (33) *Medicago lupulina* Sneglebelg. (1) Slottsparken. 6.7.1906. John Egeland (Hb O). (2) Slottsparken. 30.7.1915. R. Tambs Lyche (Hb TRH)
- (34) *Myosurus minimus* Muserumpe. (1) Slotspladsen. U.å. Mathias Numsen Blytt (O). (2) Slottsparken i Kristiania. 8.5.1884. Halfdan Bryn (Hb TRH). (3) Slottsparken. U.å. E.O. Poulsson (Hb O). (4) Slottsparken. Trefoldighet. U.å. R.E. Fridtz (Hb O). (5) Slottsparken. 8.5.1914. H.

Bryn (Hb TRH). **(6)** Slotsparken ovenfor Drammensveien. U.å. Ove Dahl (Hb O). **Ikke funnet 2011.** Rødlistet som NT Nær truet (Kålås et al. 2010).

(35) *Nicotiana alata* Vingetobakk. **(1)** Slotsparken; Trefoldighed. 0.7.1905. R.E. Fridtz (Hb O). **Ikke funnet 2011.**

(36) *Oenothera perangusta* Smalnattlys. **(1)** Plæne i Slotsparken, U.å. Anton Landmark (Hb O). **Ikke funnet 2011.** Lid & Lid (2005) skriver at arten i Norge kun er funnet som plenugras i Oslo i perioden 1883-89. Arten er naturlig viltvoksende i Nord-Amerika.

(37) *Othocallis sibirica* Russeblåstjerne. **(1)** Slotsparken, Chr.ania. (forvildet paa en græs- plæne, hvor den holdt sig i mange aar). U.å. Anton Landmark (Hb O). **Ikke funnet 2011.**

(38) *Poa compressa* Flatrapp. **(1)** Slotsplassen. U.å. Mathias Numsen Blytt (Hb O). **Ikke funnet 2011.**

(39) *Potentilla argentea* Sølvmore. **(1)** Slotspark. U.å. A. Jermstad (Hb O)

(40) *Potentilla intermedia* Russemure. **(1)** Slotsparkens nedre deel. U.å. L. Sylow (Hb O). **Ikke funnet 2011.**

(41) *Rorippa sylvestris* Veikarse. **(1)** Slotsparken. 1909. Mauritz Hauge (Hb O). **(2)** Slottsparken. 19.7.1934. Ove Arbo Høeg (Hb TRH)

(42) *Tripleurospermum inodorum* Ugrasbalderbrå. **(1)** Slotsparken. Mathias Numsen Blytt (Hb O, TRH). **(2)** Slottsparken. 23.8.1957. Hans Fr. Røer (Hb O)

(43) *Urtica urens* Smånesle. **(1)** Slotsparken. Trefoldighed. U.å. R.E. Fridtz (Hb O). **(1)** Slottsparken. 0.9.1959. Inger Anne Lysebraate (Hb O). Rødlistet som VU Sårbar (Kålås et al. 2010).

(44) *Veronica agrestis* Åkerveronika. **(1)** Slottsparken, på jord i blomsterbed. 13.9.1969. Reidar Elven (Hb O). **Ikke funnet 2011.**

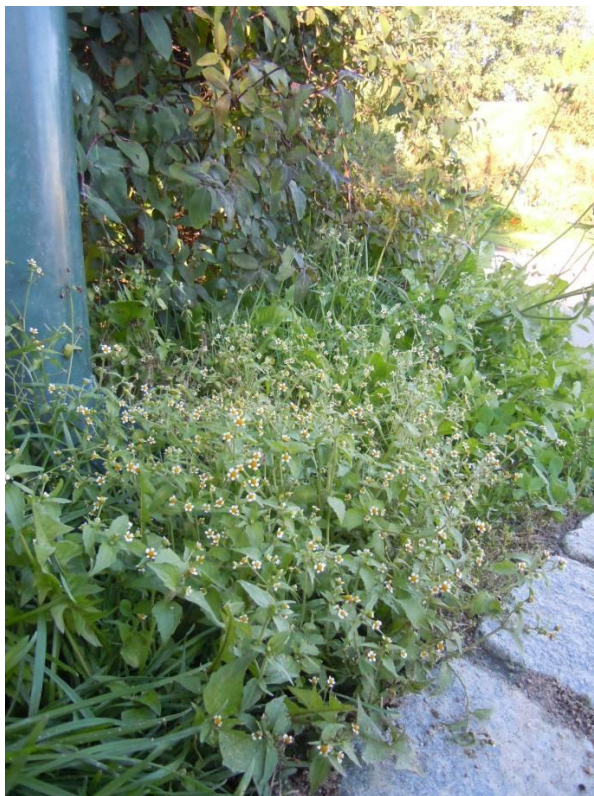
(45) *Veronica persica* Orientveronika. **(1)** Slotsparken. Trefoldighed. 17.6.1904. R.E. Fridtz (Hb O). **Ikke funnet 2011.**

(46) *Veronica verna* Vårveronika. **(1)** Slotsparken. U.å. N. Wille (Hb O). **Ikke funnet 2011.** Rødlistet som VU Sårbar (Kålås et al. 2010).

(47) *Viola arvensis* Åkerstemorsblom. **(1)** Slotsplassen. U.å. Mathias Numsen Blytt (Hb O)

(48) *Viola rupestris* Sandfiol. **(1)** Dronningparkens eldste del nær stallene. 12.5.1958. Per Størmer (Hb O). **Ikke funnet 2011.**

(49) *Zannichellia palustris* ssp. *palustris* Småvasskrans. **(1)** Slotsdammene. U.å. Jens Holmboe (Hb O). **Ikke funnet 2011.** Rødlistet som EN Sterkt truet (Kålås et al. 2010). Da J. Holmboe også har én annen innsamling fra Slottsparken – og da fra 1923 – er det sannsynlig at småvasskrans ble samlet på samme tur.

Figur 30 Nesleskjellfrø *Galinsoga quadriradiata* i kant av buskrabatt/blomsterbed langs Drammensveien, rett ned for Abelhaugen.

4.4 Rødlistede karplanter

I dagens naturforvaltning er det en del fokus på sjeldne og truede arter. En viktig måte å kvantifisere dette på, for et gitt område, er å telle opp antall rødlistede arter (for Norge ut fra Kålås et al. 2010).

Det er i alt funnet 5 rødlistede karplantearter i Slottsparken (Tabell 2). Av disse ble kun smånesle funnet i 2011. De andre artene er ikke sett de siste 50 år. Men det finnes trolig egnede voksesteder for disse i parken fortsatt. Samtidig er det ikke uvanlig at det er en viss utskifting av arter. Og da Slottsparken har vært besøkt av botanikere i lang tid er det forventet at noen sjeldne arter dukker opp, for så å forsvinne igjen. Forvaltes parken i fremtiden med tanke på å opprettholde en variert plen, eng- og skogkantvegetasjon er det ingen ting i veien for at de samme sjeldne artene – eller andre – vil dukke opp på nytt.

Tabell 2. Rødlistede karplantearter funnet i Slottsparken. Basert på gamle innsamlinger samt undersøkelsen i 2011.

Art	Sist sett	Trusselkategori
<i>Hyoscyamus niger</i> Bulmeurt	1951	EN Sterkt truet
<i>Myosurus minimus</i> Muserumpe	1914	NT Nær truet.
<i>Urtica urens</i> Smånesle	2011	VU Sårbar
<i>Veronica verna</i> Vårveronika	Før 1900	VU Sårbar
<i>Zannichellia palustris</i> ssp. <i>palustris</i> Småvasskrans	ca 1900	EN Sterkt truet

5 Noen praktisk råd

Hvordan man praktisk får frem best mulig blomstereng og hvordan engene så skal stelles faller utenfor rammene av denne rapporten. Tre beslektede spørsmål skal imidlertid kort berøres. Det er for det første hvorvidt man bør plante inn tørrengarter – og i så fall hvilke? Dernest hvordan behandle de mest skyggefulle områdene. For det tredje litt om sprøyting og gjødsling.

5.1 Innplanting av tørrengarter

For å skynde på etablering av artsrik og fargerik blomstereng kan det vurderes utplanting av pluggplanter. Dette måtte i så fall være av for Oslotrakten ganske vanlige blomsterengarter. Man bør velge arter som er: (1) Naturlig viltvoksende i Osloområdet. (2) Arter som er såpass vanlige i regionene at utplanting i semi-naturlig plen/blomstereng ikke fører til diskusjon om hvorvidt dette kan sees på som genetisk forurensning eller uønsket spredning av biogeografisk sett interessante arter. For eksempel ville det å plante ut den nasjonalt sjeldne arten bakkekåløver *Trifolium montanum* ikke være ønskelig – uansett om den aldri så mye regnes som kommuneblomst for Oslo. (3) Det bør dokumenteres hvilke arter av "villplanter" som plantes ut, hvor plantene – eventuelt frøet – kommer fra, og hvor mange individ som etter hvert plantes ut i Slottsparken. Noen av de følgende 25 artene kan være aktuelle å plante ut dersom man ønsker å påskynde fremveksten av artsrik og fargerik blomstereng:

Art	Funnet i Slottsparken fra før
Blåklokke <i>Campanula rotundifolia</i>	Ja
Dunhavre <i>Avenula pubescens</i>	Nei
Dunkjempe <i>Plantago media</i>	Nei
Engfiol <i>Viola canina</i> coll.	Nei
Engfrytle <i>Luzula multiflora</i> coll.	Nei
Enghavre <i>Avenula pratensis</i>	Nei
Engknoppurt <i>Centaurea jacea</i>	Nei
Fagerklokke <i>Campanula persicifolia</i>	Nei
Firkantperikum <i>Hypericum maculatum</i>	Ja
Fløyelsmarikåpe <i>Alchemilla glaucescens</i>	Ja
Gjeldkarve <i>Pimpinella saxifraga</i>	Nei
Gulaks <i>Anthoxanthum odoratum</i>	Nei
Gulmaure <i>Galium verum</i>	Nei
Hjertegras <i>Briza media</i>	Nei
Hvitmaure <i>Galium boreale</i>	Nei
Knollerteknapp <i>Lathyrus montanus</i>	Nei
Kratsoleie <i>Ranunculus polyanthemos</i>	Nei
Piggstarr <i>Carex muricata</i>	Ja
Prestekrage <i>Leucanthemum vulgare</i>	Ja
Prikkperikum <i>Hypericum perforatum</i>	Ja
Rundbelg <i>Anthyllis vulneraria</i> coll.	Nei
Rødknapp <i>Knautia arvensis</i>	Nei
Tiriltunge <i>Lotus corniculatus</i> coll.	Ja
Tjæreblom <i>Lychnis viscaria</i>	Nei

Dette er alle blomsterplanter som er vanlig på tørrbakke og i tørreng i Oslotrakten. Artene er trolig også ganske lette å få til å etablere seg i en park.

5.2 De mest skyggefulle områdene

I naturlig skog kan det stedvis etableres et vakkert bunnsjikt av urter selv om det er svært skyggefullt under de tunge løvkroner. Typisk kan man finne dette i bøkeskog, lindeskog eller blandet løvskog og da mest fargerikt tidlig om våren før løvet kommer. Utover sommeren er det ikke mange arter av skogplanter som klarer å blomstre under det tette løvverket. Men noen få er det – for eksempel myske, storkonvall samt en del sirlige skogsgras som myskegras og skogsvingel.

Slike arter kan opplagt også etableres under tette løvkroner i en park. Det største problemet med dette vil trolig være at skyggetolerante skogsarter trolig også vil være ganske lite tolerante for tråkk, noe det vil være ganske mye av i en bypark. For å bøte på dette kan man prøve å styre ferdsel vekk fra slike skyggefulle langgrasområder. Et annet alternativ er å tynne ut i kronetaket for å slippe mer lys til og dermed forbedre urtenes mulighet for å etablere vegetasjon under trærne.

5.3 Sprøyting og gjødsling

Dette spørsmålet er svært lett å svare på. Det bør verken gjødsles eller sprøytes. Aldri! – hvis det ikke er for å kompensere for en eller annen spesiell mangel. Det er ganske sikkert slik at all plenjord og jord på kantareal i en by er alt for næringsrik i forhold til det optimale for det å få fargerik blomstereng. Slike enger oppstod da marka ble utpint – lite gunstig for bonden, men vakkert for datidens turister og blomsterelskere.

Sprøyting bør man ikke gjøre av miljøhensyn. Det er lett å tenke seg at gitt visse forhold – for eksempel at det blir svært mye kveke på en flekk – hvor det kan være enklest å sprøyte for å bli kvitt et ugras. Men i en bypark vil man trolig kunne tyne mattedannende ugras ved gjentatt engskjøtsel. Potensielle mattedannende ugrasdominanter vil holdes nede og rosetplanter og få-årige arter vil favoriseres.

6 Kort oppsummering og diskusjon

Denne rapporten dokumenterer plen- og kantfloraen i Slottsparken slik den ble registrert sommeren 2011. Det lot seg gjøre å foreta en tilfredsstillende botanisk registrering da grasslått på 15-20 kartfestede områder ble utsatt til andre halvdel av august. Dermed kunne artene i grassmatta vokse frem til blomstring – eller i alle fall så langt at de lot seg artsbestemme.

Ved å slå "langgrasområdene" på ettersommeren, og å fjerne graset etter noen dagers bakketørk, er tanken at dette vil etterape gammeldags enghevd. Vi vet at slik hevd førte til artsrike og ganske fargerike blomsterenger – men akk så lite produktiv mark for bonden. I moderne, urban slåtteengehevd er det artsrikdom og estetisk variasjon – og ikke produktivitet – man er ute etter. Hvorvidt det er mulig å få til vakre blomsterenger i Slottsparken kan man ikke vite sikkert. Å få artsrik og fargerik blomstereng vil trolig ta noen år. Og det vil variere fra flekk til flekk hvor fort det går og hvor bra det blir.

Sommeren 2011 ble det funnet rundt 180 arter av blomsterplanter på de definerte "langgrasområdene". Såfremt 2011-hevden fortsetter vil mangfoldet trolig kunne holdes ved like – og kanskje øke, både i variasjon og fargeprakt. Men samtidig er det en god del arter – for Oslo-trakten typiske i blomstereng – som ikke ble funnet i Slottsparken. Dette er for så vidt ikke noe rart for parken har gjennom lang tid stort sett bestått av plen, store trær og busk- og blomsterbatter. På sett og vis er det overraskende at plenarealene rommet såpass mange som rundt 180 arter av blomsterplanter. Nå skal det sies at ganske mange av disse artene er vidt utbredte

og vanlig ugras, nitrogenelskende kantarter, samt noen forvillede småplanter av plantede busker og trær – altså andre arter enn slike man forbinder med fargerik blomstereng.

Etter å ha brukt ganske mange timer i Slottsparken sommeren 2011 har det overrasket meg hvor tilsynelatende greit publikum har innrettet seg etter sommerens differensierte – og nye plenhevd. Det synes som blanding av tradisjonell plen – og uslått plen – har skapt flere små hagerom som mest av alt har vært positivt for Oslos befolkning sin bruk av parken. Flere steder fant publikum sin egen rolige plett – for å lese, for å sitte og slappe av, rusle rundt eller slikke sol. Det kan bli spennende å se om det lar seg gjøre å fortsette 2011-hevden, og om man i løpet av 3-7 års tid vil kunne få en markert endring i engfloraen og da i retning mer artsrike og mer fargerike enger. Dette vil i så fall med stor sannsynlighet også bidra til et større mangfold av sommerfugler og andre grupper av pollinerende, pollenspisende og nektarsugende insekter. I denne sammenheng kunne det vurderes om det bør foretas insektregistreringer i Slottsparken sommeren 2012 for å se om vedvarende engskjøtsel gir økt mangfold av denne artsgruppen.

7 Referanser

Artsdatabanken 2011. Artsnavnebasen. – Nettside

<http://www2.artsdatabanken.no/artsnavn/Contentpages/Eksport.aspx>

Dahlgren, R. & et al. 1980. Angiospermernes taxonomi. Bind 3. Anden udgave. Akademisk forlag, Universitetsforlaget i København, 324 s.

Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. & Skjelseth, S. (red.). 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge, 480 s.

Lid, J. & Lid, D.T. 2005. Norsk flora. 7. utgåve ved Reidar Elven m.fl. Det Norske Samlaget, Oslo. 1230 s.

Often, A. 2009. Frognerbekkdalens urbane villmark. Aftenposten Aften. Midt i byen. 16. desember: 16.

Often, A. & Stabbetorp, O.E. 2010. Planter i Oslo havn. NINA Rapport 637: 1-72.

Tyler, T. et al. (red.). 2007. Floran i Skåne. Arterna och deras utbredning. Lunds Botaniska Förening, 779 s.

Walter, S.M. 1968. 1. Acer L. Flora Europaea. Volume 2. Rosaceae to Umbelliferae. Cambridge University Press, 455 s.

8 Vedlegg

8.1 Karplanter funnet i Slottsparken

Karplanter funnet i Slottsparken Oslo sommeren 2011 supplert med gamle funn, disse deponert ved offentlige fra botaniske museum i Norge (søkt ut fra Artsdatabanken hjemmeside 25.8.2011). Lista er sortert etter norske navn i henhold til Artsdatabankens navnedatabase (Artsdatabanken 2011). Totalt 212 taksa (=summen av arter, underarter, samlearter og hybrider = til sammen antall registrerte taksa).

Norsk navn. Latinsk navn. Antall kartlagte langgrasområder (se **figur 1**) arten ble funnet på sommeren 2011. Eventuell kommentar. Forvillede hageplanter er merket med "Forvillet"; dette er 21 stykker. Arter som sommeren 2011 kun ble funnet utenom langgrasområdene eller arter funnet i Slottsparken tidligere år er markert med: "–" og funnsted, for 2011-artene; "–" og siste funnår, for gamle funn (27 stykker).

Norsk navn	Latinsk navn	Antall funnsteder
Alperips	<i>Ribes alpinum</i>	1 Forvillet. Småplante
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	6
Bakkefiol	<i>Viola collina</i>	1
Bakkesyre	<i>Rumex acetosella</i> ssp. <i>acetosella</i>	1
Bakketiriltunge	<i>Lotus corniculatus</i> var. <i>conioculatus</i>	3
Bakkeveronika	<i>Veronica arvensis</i>	5
Balderbrå	<i>Tripleurospermum inodorum</i>	4
Barlind	<i>Taxus baccata</i>	1 Forvillet. Småplante
Bartegras-art	<i>Polypogon</i> cf. <i>viridis</i>	8
Beiskambrosia	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>	2 Til sammen tre planter
Beitemarikåpe	<i>Alchemilla monticola</i>	1
Beitesveve	<i>Hieracium</i> Seksjon <i>Vulgata</i>	2
Bergsvineblom	<i>Senecio sylvaticus</i>	2
Bitterbergknapp	<i>Sedum acre</i>	3
Bleikstarr	<i>Carex pallescens</i>	1
Blåklokke	<i>Campanula rotundifolia</i>	1
Blåkoll	<i>Prunella vulgaris</i>	4
Blåmelde	<i>Chenopodium glaucum</i>	– 1969
Brennesle	<i>Urtica dioica</i> ssp. <i>dioica</i>	11
Bringebær	<i>Rubus idaeus</i>	1
Brønnskarse	<i>Rorippa palustris</i>	1
Bukketorn	<i>Lycium barbarum</i>	– Før 1900. Forvillet
Bulmeurt	<i>Hyoscyamus niger</i>	– 1951
Burot	<i>Artemisia vulgaris</i>	6
Byhøymol	<i>Rumex obtusifolius</i> coll.	1
Bærmelde	<i>Chenopodium foliosum</i>	– Trolig før 1900
Dagfiol	<i>Hesperis matronalis</i>	1 Forvillet
Daunesle	<i>Lamium album</i>	12
Dvergkattost	<i>Malva pusilla</i>	– Slottsbakken, 2011
Enghumleblom	<i>Geum rivale</i>	– 1903
Engkarse	<i>Cardamine pratensis</i>	1
Engkvein	<i>Agrostis capillaris</i>	15
Engrapp	<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	7
Engreverumpe	<i>Alopecurus pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	4
Engsoleie	<i>Ranunculus acris</i> ssp. <i>acris</i>	8
Engsvingel	<i>Schedonorus pratensis</i>	9

Engtimotei	<i>Phleum pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i>	5	
Firkantperikum	<i>Hypericum maculatum</i>	1	
Flatrapp	<i>Poa compressa</i>	–	Trolig før 1850
Fliktvetann	<i>Lamium hybridum</i>	–	Trolig før 1900
Fløyelsmarikåpe	<i>Alchemilla glaucescens</i>	–	1904
Frømelde	<i>Chenopodium polyspermum</i>	2	
Fuglevikke	<i>Vicia cracca</i>	1	
Følblem	<i>Scorzoneroides autumnalis</i>	3	
Geitrams	<i>Chamerion angustifolium</i>	2	
Gjetertaske	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	11	
Glansmarikåpe	<i>Alchemilla micans</i>	17	
Glattmarikåpe	<i>Alchemilla glabra</i>	3	
Grasstjerneblom	<i>Stellaria graminea</i>	6	
Gravbergknapp	<i>Phedimus spurius</i>	1	Forvillet
Greintungras	<i>Polypodium aviculare</i> ssp. <i>aviculare</i>	16	
Grønt hønsegras	<i>Persicaria lapathifolia</i> ssp. <i>pallida</i>	1	
Grådodre	<i>Alyssum alyssoides</i>	–	Trolig før 1900
Gul gåseblom	<i>Anthemis tinctoria</i>	–	Trolig før 1900
Gullstjerne	<i>Gagea lutea</i>	–	1934
Gulmaure x stormaure	<i>Galum verum</i> x <i>mollugo</i>	1	
Gåsemure	<i>Potentilla anserina</i>	4	
Hagekattemynte kratt	<i>Nepeta mussinii</i>	–	2011. Slottsbakken, i
Haredylle	<i>Sonchus oleraceus</i>	11	
Haremat	<i>Lapsana communis</i>	5	
Harestarr	<i>Carex leporina</i>	1	
Hassel	<i>Corylus avellana</i>	2	
Hestehamp	<i>Conyza canadensis</i>	1	
Hestehov	<i>Tussilago farfara</i>	2	
Hestekastanje	<i>Aesculus hippocastaneum</i>	4	Forvillet. Småplante
Hundegras	<i>Dactylis glomerata</i>	12	
Hundekjeks	<i>Anthriscus sylvestris</i>	5	
Hvitbergknapp	<i>Sedum album</i>	1	
Hvitdodre	<i>Berteroa incana</i>	6	
Hvitkløver	<i>Trifolium repens</i>	16	
Hvitsteinkløver	<i>Melilotus albus</i>	2	
Høymol	<i>Rumex longifolius</i>	9	
Jordrøyk	<i>Fumaria officinalis</i>	1	
Kanadagullris	<i>Solidago canadensis</i>	1	
Kantkonvall	<i>Polygonatum odoratum</i>	1	
Kjerteldylle	<i>Sonchus arvensis</i> ssp. <i>arvensis</i>	1	
Klengemaure	<i>Galium aparine</i>	1	
Klistersvineblom	<i>Senecio viscosus</i>	3	
Korskknapp	<i>Glechoma hederacea</i>	12	
Kratthumleblom	<i>Geum urbanum</i>	17	
Krattmjølke	<i>Epilobium montanum</i>	4	
Krokhals	<i>Anchusa arvensis</i>	1	
Krusetistel	<i>Carduus crispus</i> ssp. <i>multiflorus</i>	1	
Krushøymol	<i>Rumex crispus</i>	1	
Krypfredløs	<i>Lysimachia nummularia</i>	2	Forvillet
Krypgaukesyre	<i>Oxalis corniculata</i>	1	
Krypkvein	<i>Agrostis stolonifera</i>	1	
Krypsoleie	<i>Ranunculus repens</i>	16	
Kvassdå	<i>Galeopsis tetrahit</i>	2	
Lavlandsbjørk	<i>Betula pendula</i> ssp. <i>pendula</i>	1	
Legesteinkløver	<i>Melilotus officinalis</i>	1	

Legeveronika	<i>Veronica officinalis</i>	1	
Lodnealant	<i>Inula britannica</i>	–	1943. Forvillet
Lundrapp	<i>Poa nemoralis</i>	2	
Løkurt	<i>Alliaria petiolata</i>	7	
Mannasøtgras	<i>Glyceria fluitans</i>	1	
Markjordbær	<i>Fragaria vesca</i>	7	
Markrapp	<i>Poa trivialis</i>	7	
Markrødsvingel	<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>rubra</i>	17	
Meldestokk	<i>Chenopodium album</i>	3	
Mongolspringfrø	<i>Impatiens parviflora</i>	1	
Muserumpe	<i>Myosurus minimus</i>	–	1914
Mørkkongslys	<i>Verbascum nigrum</i>	1	
Nesleskjellfrø	<i>Galinsoga quadriradiata</i>	1	
Norsk mure	<i>Potentilla norvegica</i>	2	
Nyresoleie	<i>Ranunculus auricomus</i>	1	
Oksetunge	<i>Anchusa officinalis</i>	1	
Orientveronika	<i>Veronica persica</i>	–	1904
Ormetelg	<i>Dryopteris felix-mas</i>	2	
Paddesiv	<i>Juncus bufonius</i>	1	
Piggstarr	<i>Carex muricata</i>	2	
Platanlønn	<i>Acer pseudoplatanus</i>	1	Forvillet. Småplante
Praktmarikåpe	<i>Alchemilla mollis</i>	2	Forvillet
Prestekrage	<i>Leucanthemum vulgare</i>	2	
Prikkperikum	<i>Hypericum perforatum</i>	2	
Prydtobakk	<i>Nicotiana x sanderae</i>	1	Forvillet
Raigras	<i>Lolium perenne</i>	16	
Reinfann	<i>Tanacetum vulgare</i>	1	
Rettvinterkarse	<i>Barbarea vulgaris</i> var. <i>vulgaris</i>	2	
Rogn	<i>Sorbus aucuparia</i>	2	
Rognspirea	<i>Sorbaria sorbifolia</i>	1	Forvillet. Småplante
Rosekattost	<i>Malva alcea</i>	1	
Rosettkarse	<i>Cardamine hirsuta</i>	1	
Russeblåstjerne	<i>Othocallis siberica</i>	–	Ca 1900
Russedragehode	<i>Dracocephalum thymiflorum</i>	–	1881
Russekål	<i>Bunias officinalis</i>	1	
Russemure	<i>Potentilla intermedia</i>	–	Trolig før 1850
Ryllik	<i>Achillea millefolium</i>	14	
Rødhyll	<i>Sambucus racemosa</i>	4	
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>	8	
Rødtvetann	<i>Lamium purpureum</i>	1	
Sandarve	<i>Arenaria serpyllifolia</i>	2	
Sanddodre	<i>Camelina microcarpa</i>	–	1871
Sandfiol	<i>Viola rupestris</i>	–	1958
Sibirlønn	<i>Acer ginnala</i>	1	Forvillet. Småplante
Sikori	<i>Cichorium intybus</i>	–	1905
Sisselrot	<i>Polypodium vulgare</i>	1	Som flogplante i bjørk
Skarmarikåpe	<i>Alchemilla wichuræ</i>	1	
Skogalm	<i>Ulmus glabra</i> ssp. <i>glabra</i>	10	
Skoggråurt	<i>Omalotheca sylvatica</i>	1	
Skogsalat	<i>Mycelis muralis</i>	3	
Skvallerkål	<i>Aegopodium podagraria</i>	8	
Slyngsøtvier	<i>Solanum dulcamara</i>	9	
Smalnattlys	<i>Oenothera perangusta</i>	–	Ca 1900
Smørbukk	<i>Hylotelephium maximum</i>	1	
Småborre	<i>Arctium minus</i>	3	
Smånesle	<i>Urtica urens</i>	1	

Små rapp	<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>irigata</i>	15	
Småstorkenebb	<i>Geranium pusillum</i>	4	
Småvasskrans	<i>Zannichellia palustris</i> ssp. <i>palustris</i>	–	Trolig rundt 1900
Snauveronika	<i>Veronica serpyllifolia</i>	4	
Sneglebelg	<i>Medicago lupulina</i>	7	
Snerphundekveke	<i>Elymus caninus</i> ssp. <i>caninus</i>	1	
Spisslønn	<i>Acer platanoides</i>	9	
Stankkarse	<i>Lepidium ruderales</i>	–	1922
Stankstorkenebb	<i>Geranium robertianum</i>	4	
Stivdylle	<i>Sonchus asper</i>	6	
Stivgauksyre	<i>Oxalis stricta</i>	2	
Stivsvingel	<i>Festuca trachyphylla</i>	1	
Stjernemarikåpe	<i>Alchemilla acutiloba</i>	1	
Storborre	<i>Arctium lappa</i>	3	
Storgull	<i>Erysimum cheiranthoides</i>	1	
Stormaure	<i>Galium mollugo</i>	3	
Strandvindelen	<i>Calystegia sepium</i>	-	Rabatt ned for Abelhau-
Sukkerlønn	<i>Acer cf. saccharinum</i>	1	Forvillet. Småplante
Sumpmaure	<i>Galium uliginosum</i>	1	
Svaleurt	<i>Chelidonium majus</i>	6	
Svarthyll	<i>Sambucus nigra</i>	1	Forvillet. Småplante
Svinemelde	<i>Atriplex patula</i>	17	
Syrin	<i>Syringa vulgaris</i>	2	Forvillet. Småplante
Sølvarve	<i>Cerastium biebersteinii</i>	1	Forvillet
Sølvbunke	<i>Deschamsia cespitosa</i> ssp. <i>cespitosa</i>	13	
Sølvzure	<i>Potentilla argentea</i>	4	
Søtkirsebær	<i>Prunus avium</i>	1	
Tatarlønn	<i>Acer tataricum</i>	1	Forvillet. Småplante
Tettstarr	<i>Carex spicata</i>	4	
Tevkarse	<i>Lepidium ruderales</i>	2	
Tranehals	<i>Erodium cicutarium</i>	1	
Trollnype	<i>Rosa pimpinellifolia</i>	1	Forvillet
Trådrapp	<i>Poa pratensis</i> ssp. <i>angustifolia</i>	13	
Tulipan	<i>Tulipa</i> sp.	1	Forvillet
Tunbalderbrå	<i>Lepidotheca suaveolens</i>	2	
Tunrapp	<i>Poa annua</i>	17	
Tveskjeggveronika	<i>Veronica chamaedrys</i>	6	
Ugrasarve	<i>Cerastium fontanum</i> ssp. <i>fontanum</i>	6	
Ugrasgroblad	<i>Plantago major</i> ssp. <i>major</i>	18	
Ugrasklokke	<i>Campanula rapunculoides</i>	15	
Ugraskveke	<i>Elytrigia repens</i> ssp. <i>repens</i>	14	
Ugrasløvetann	<i>Taraxacum</i> Seksjon <i>Ruderalia</i>	17	
Ugrasmjølke	<i>Epilobium ciliatum</i> ssp. <i>ciliatum</i>	7	
Ugraspersille ¹	<i>Aethusa cynapium</i> ssp. <i>cynapium</i>	3	
Ullborre	<i>Arctium tomentosum</i>	3	
Vassarve	<i>Stellaria media</i>	16	
Vassreverumpe	<i>Alopecurus aequalis</i>	1	
Veiarve	<i>Cerastium glomeratum</i>	1	
Veikarse	<i>Rorippa sylvestris</i>	12	
Veisennep	<i>Sisymbrium officinale</i>	2	
Veitistel	<i>Cirsium vulgare</i>	3	
Vill-løk	<i>Allium oleraceum</i>	1	
Vindelslirekne	<i>Fallopia convolvulus</i>	2	
Vingetobakk	<i>Nicotiana glauca</i>	–	1905
Vårkrokus	<i>Crocus vernus</i>	1	Forvillet

Vårrublom	<i>Draba verna</i>	– 1887
Vårveronika	<i>Veronica verna</i>	– Trolig før 1900
Åkergråurt	<i>Gnaphalium uliginosum</i>	1
Åkerminneblom	<i>Myosotis arvensis</i>	3
Åkerstemorsblom	<i>Viola arvensis</i>	1
Åkersvineblom	<i>Senecio vulgaris</i>	6
Åkersvinerot	<i>Stachys palustris</i>	1
Åkertistel	<i>Cirsium arvense</i>	7
Åkerveronika	<i>Veronica agrestis</i>	– 1969
Åkervindel	<i>Convolvulus arvensis</i>	3

¹ De to underartene av hundepersille er i artsdatabankens navneliste foreslått å skulle hete skogpersille og ugraspersille. Jeg liker ikke disse navnene da de er misvisende; dette er ikke nære slektninger av matplanten persille. Hundepersille er giftig – og prefikset ”hund” er i denne sammenheng noe nedsettende, en dårlig form for persille. Erstattes dette med ”ugras” eller ”skog” gir navnet andre assosiasjoner, nærmest til en opprinnelig form av matplanten persille – noe man får lyst til å smake på. Skulle noen finne på å bruke hundepersille som mat vil vedkommende bli temmelig syk.

Norsk institutt for naturforskning (NINA) er et nasjonalt og internasjonalt kompetansesenter innen naturforskning. Vår kompetanse utøves gjennom forskning, utredningsarbeid, overvåking og konsekvensutredninger.

NINAs primære aktivitet er å drive anvendt forskning. Stikkord for forskningen er kvalitet og relevans, samarbeid med andre institusjoner, tverrfaglighet og økosystemtilnærming. Offentlig forvaltning, næringsliv og industri samt Norges forskningsråd og EU er blant NINAs oppdragsgivere og finansieringskilder.

Virksomheten er hovedsakelig rettet mot forskning på natur og samfunn, og NINA leverer et bredt spekter av tjenester gjennom forskningsprosjekter, miljøovervåking, utredninger og rådgiving.

ISSN:1504-3312
ISBN: 978-82-426-2341-6

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: Postboks 5685 Sluppen, NO-7485 Trondheim

Besøks/leveringsadresse: Tungasletta 2, NO-7047 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00, Telefaks: 73 80 14 01

E-post: firmapost@nina.no

Organisasjonsnummer 9500 37 687

<http://www.nina.no>

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger